

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ
(Β΄ Γυμνάσιο Τυρνάβου - 23/3/2015)

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

« ΕΡΓΑ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ : Αντιπαράθεση για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον ή διαμάχη για τις αναπτυξιακές επιλογές στη χώρα μας : »

Γκούμας Κώστας : Γεωπόνος, πρώην πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ Κ. Ε
goumas.kostas@gmail.com

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όταν μου προτάθηκε από τον κ. Ροντούλη να είμαι ομιλητής στη σημερινή εκδήλωση με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας ημέρας νερού, δέχθηκα με χαρά, αφενός γιατί θεώρησα ότι είναι μία καλή αφορμή να ενημερώσω νέους ανθρώπους για ένα πολυσυζητημένο θέμα όπως τα έργα του Αχελώου με το οποίο ασχολούμαι για περισσότερα από 35 χρόνια. Πρέπει να σας πω ότι ένιωσα ευχάριστη έκπληξη, όταν μου ζητήθηκε να αναφερθώ στα έργα Αχελώου, γιατί ελάχιστοι εκπαιδευτικοί φορείς το έχουν κάνει στο παρελθόν, ίσως γιατί έχει επικρατήσει σε μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης, η άποψη ότι τα έργα του Αχελώου είναι καταστροφικά για το περιβάλλον **SLIDE 2**. Θα προσπαθήσω όμως να σας πείσω για το αντίθετο, αφού σας παραθέσω όλα τα δεδομένα και τις απόψεις, για το σύνθετο αυτό έργο, με τις πολλές ιδιαιτερότητες και με την μεγάλη του σημασία για την Θεσσαλία. Παρότι έχω κάνει πολλές παρουσιάσεις, είναι η πρώτη φορά που απευθύνομαι σε ένα τόσο νέο ακροατήριο, για ένα έργο που μας απασχολεί εμάς τους μεγαλύτερους εδώ και πολλά χρόνια και δεν

μπορέσαμε ακόμη να συμφωνήσουμε πως θα το προχωρήσουμε. Σε κάθε περίπτωση θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους καθηγητές σας, για την δυνατότητα αυτή που μου δίνουν σήμερα. Ελπίζω στο τέλος της εκδήλωσης, να υπάρξει χρόνος για ερωτήσεις και να γίνει συζήτηση.

Πριν σας μιλήσω όμως για τα έργα του Αχελώου, θα ήθελα επιγραμματικά να αναφερθώ στα θέματα του νερού, που είναι και η αφορμή για την εκδήλωση.

Το νερό είναι η βάση της ζωής στη Γη. Αποτελεί βασικό παράγοντα για την υγιεινή διαβίωση και για την ανάπτυξη της οικονομίας. Η ύπαρξη του αποτελούσε πάντοτε ένα από τα βασικά συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής καθώς και σημείο αναφοράς κοινωνικής οργάνωσης, διεκδικήσεων και αντιπαραθέσεων.

Ταυτόχρονα όμως το νερό είναι καθοριστικό στοιχείο για το περιβάλλον και την οικολογική ισορροπία. Η προστασία των υδάτινων πόρων και η αειφόρος διαχείρισή του αποτελεί βασικό τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής κάθε χώρας.

Άκρως ανησυχητικές είναι οι προβλέψεις 500 επιστημόνων από όλο τον κόσμο σύμφωνα με τις οποίες μέχρι το 2050 ο μισός πληθυσμός της Γης δεν θα έχει πρόσβαση σε πόσιμο νερό. Οι κλιματικές αλλαγές, η ρύπανση και η αλόγιστη κατανάλωση είναι οι βασικές αιτίες αυτής της εξέλιξης.

Με τις δυσοίωνες αυτές προβλέψεις των διεθνών οργανισμών, θέλω να δώσω μια εικόνα του σύνθετου προβλήματος της λειψυδρίας και της διαχείρισης του πολύτιμου αγαθού του νερού, ώστε να σας προϊδεάσω για τις πολλές πτυχές και παραμέτρους του προβλήματος, που αντιμετωπίζουν - και θα αντιμετωπίσουν εντονότερα στο μέλλον - περιοχές της χώρας μας όπως η Θεσσαλία, ιδιαίτερα εάν δεν ληφθούν κάποια μέτρα και εάν δεν ολοκληρωθούν σύντομα τα μεγάλα έργα, που ξεκίνησαν εδώ και πολλά χρόνια.

Το νερό έχει ιδιαίτερη σημασία για την καλή κατάσταση του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και πρέπει να προστατεύεται ως ανανεώσιμος φυσικός πόρος.

Να ξεκαθαρίσω ότι το πρόβλημα της λειψυδρίας ή αυτό που συνηθίσαμε να περιγράφουμε ως κρίση του νερού, δεν έχει καμία σχέση με το πόσο έβρεξε την κάθε, συγκεκριμένη, χρονιά. Και αυτό γιατί το ίδιο το πρόβλημα

δεν δημιουργήθηκε από φυσικά φαινόμενα όπως η ανομβρία ή η ξηρασία. Δημιουργήθηκε γιατί επί σειρά ετών το νερό που καταναλώνεται στις επιμέρους λεκάνες απορροής, ξεπερνά κατά πολύ τις δυνατότητες τους, με αποτέλεσμα εκτός από τα ανανεώσιμα, να καταναλώνεται κι ένα σημαντικό μέρος από τα μόνιμα υδατικά αποθέματα νερού και να κινδυνεύει η αειφορεία του. Είναι συνεπώς πρόβλημα υπερκατανάλωσης, ένα πρόβλημα που δημιουργήσαμε οι άνθρωποι, όταν επιλέξαμε τις τελευταίες δεκαετίες ένα πολύ συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης, που δεν υπολόγισε τα περιβαλλοντικά όρια των οικοσυστημάτων και το οποίο καταναλώνει το φυσικό αυτό αγαθό από την δική σας και τις επόμενες γενιές.

Μετά από αυτές τις γενικές αναφορές για το νερό και την λειψυδρία, θα περάσω αμέσως στην ενημέρωση με ορισμένα γενικά στοιχεία για το υδατικό ισοζύγιο της Θεσσαλίας. Δηλαδή πόσα νερά έχουμε στο Θεσσαλικό διαμέρισμα, πόσα καταναλώνουμε στις διάφορες χρήσεις και κυρίως στην Γεωργία, αν μας επαρκούν και αν όχι πως μπορούμε να καλύψουμε τις ανάγκες μας. Υπάρχουν απόψεις ότι αν γίνει εξοικονόμηση αρδευτικού νερού και κατασκευάσουμε μικρά έργα, τότε θα μπορούσαν να καλυφθούν οι ανάγκες της Θεσσαλίας σε νερό και συνεπώς δεν χρειάζεται η μεταφορά νερού από τον Αχελώο. Σε όλα τα ερωτήματα αυτά, θα δοθούν απαντήσεις.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Σύμφωνα με τις πρόσφατες μελέτες των σχεδίων διαχείρισης, στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (Πηνειός) καταγράφεται έλλειμμα στο ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης νερού, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες αποκατάστασης των υπόγειων και επιφανειακών Υδάτινων Σωμάτων που έχουν παραπάνω από 3 δεκαετίες υπερεκμεταλλευθεί. Αντίθετα στο Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (Αχελώος) «καταγράφεται περίσσεια νερού σε ότι αφορά ανθρωπογενείς χρήσεις και περιβαλλοντικές απαιτήσεις υδάτινων σωμάτων».

Το πρακτικά εκμεταλλεύσιμο επιφανειακό υδατικό δυναμικό της Θεσσαλίας, ανέρχεται σε 623 εκατ. μ^3 περίπου. Αν προστεθούν τα 400 εκατ. μ^3 , που είναι η ποσότητα του υπόγειου νερού που μπορεί να αντληθεί κάθε χρόνο, χωρίς να διαταραχθεί το καθεστώς των υπόγειων υδροφόρων τότε το συνολικό διαθέσιμο υδατικό δυναμικό της Θεσσαλίας, είναι ένα δισεκατομμύριο κυβικά (1.000 εκατ. μ^3). Οι ανάγκες σε νερό για όλες τις χρήσεις είναι τουλάχιστον 1,9 δις μ^3 (1.836 εκατ. μ^3).

Συνεπώς προκύπτει ότι το υδατικό ισοζύγιο της Θεσσαλίας είναι ελλειμματικό περίπου κατά ένα δισεκατομμύριο κυβικά (863 εκατ. μ^3), έλλειμμα που θα καλυφθεί μόνο σε ένα βαθμό με το σχεδιαζόμενο σήμερα σχήμα εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου (250 εκατ. μ^3), όταν τελικά υλοποιηθεί.

Συνοπτικά στοιχεία για το υδατικό ισοζύγιο της Θεσσαλίας : SLIDE 25

Η επέκταση των αρδεύσεων στην Θεσσαλική πεδιάδα άρχισε στα μέσα της δεκαετίας του 1950 και μέχρι το 1980 η αρδευόμενη έκταση αυξήθηκε κατά 229 % SLIDE 32.

Στη Θεσσαλία καλλιεργούνται 5 εκατ. στρ. Η αρδευόμενη σήμερα έκταση από συλλογικά και ιδιωτικά αρδευτικά έργα (δίκτυα και γεωτρήσεις) στη Θεσσαλία, ανέρχεται σε 2,5 εκατ. στρ. (2.525.000 στρέμματα), από τα οποία το 30% αρδεύεται με επιφανειακά και το 70% με υπόγεια νερά αντίστοιχα. Απο τις εκτάσεις που αρδεύονται με υπόγεια νερά, το 83% είναι εκτάσεις με ιδιωτικές γεωτρήσεις και το 17% με συλλογικά - κρατικά έργα γεωτρήσεων.

Τα αρδευτικά έργα (μικρά και μεγάλα), είναι σημαντικό κεφάλαιο για την οικονομία της Θεσσαλίας και αποτελούν τον κύριο μοχλό ανάπτυξης.

Τα διάφορα αρδευτικά έργα τα βλέπετε κατά κατηγορία στον παρακάτω πίνακα SLIDE 33 (σχόλια για υπόγεια νερά που αντλούνται από 32 χιλιάδες γεωτρήσεις) SLIDE 34

Η μεταφορά του πολύτιμου νερού γίνεται με ανοικτά δίκτυα SLIDE 35 συνολικού μήκους 4.670 χιλιομ. και με κλειστά SLIDE 36 μήκους 3.300 χιλιομ. SLIDE 37.

Η περίπτωση της Θεσσαλίας, είναι δυστυχώς ένα από το πιο χαρακτηριστικό παραδείγματα της εχθρικής προς το περιβάλλον πολιτικής των τελευταίων δεκαετιών, με πιο άμεσο και εμφανές αποτέλεσμα την εξάντληση των υδατικών πόρων στην περιοχή. Η ρύπανση του Πηνειού ποταμού σε συνδυασμό με την μείωση της παροχής του, η σημαντική πτώση της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, η υποβάθμιση της ποιότητας (νιτρικά κ.α.) και η υφαλμύρωση των υπόγειων νερών, αποτελούν σοβαρά και πιθανόν μη αναστρέψιμα περιβαλλοντικά προβλήματα. Η ανόρυξη χιλιάδων γεωτρήσεων με την επέκταση των αρδεύσεων, έχουν αναδείξει με δραματικό τρόπο το έλλειμμα του υδατικού ισοζυγίου της Θεσσαλικής λεκάνης, το οποίο ως γνωστόν καλύπτεται κυρίως από τον υπόγειο υδροφόρο προκαλώντας μεγάλη περιβαλλοντική βλάβη.

Η πρόκληση για την Θεσσαλία κατά την περίοδο 2015-2025, είναι η εξασφάλιση των αναγκών για όλες τις χρήσεις (ύδρευση-άρδευση-βιομηχανία) ποσοτήτων ύδατος από ανανεώσιμες πηγές δηλαδή με αποθήκευση των επιφανειακών απορροών. Ο σχεδιασμός των δράσεων στην διαχείριση & αξιοποίηση των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας, θα πρέπει να λάβει υπόψη τις ανάγκες της επόμενης δεκαετίας στους παραπάνω τομείς, την ανάγκη αντιμετώπισης της ληστρικής εκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτων και της αντιπλημμυρικής προστασίας, ταυτόχρονα με τις υποχρεώσεις που έχουμε από την οδηγία 2000/60 της Ε.Ε.

Η προσπάθεια αυτή για να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα, πρέπει προφανώς να συνδυασθεί με παράλληλες βελτιωτικές παρεμβάσεις, όπως μείωση της κατανάλωσης νερού με εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων, αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και γενικά βελτιστοποίηση της διαχείρισης των υδατικών πόρων.

Το πρόβλημα της λειψυδρίας οξύνεται όταν υπάρχει ανομβρία, δηλαδή δεν βρέχει και έχουμε μειωμένα αποθέματα στους αποθηκευτικούς χώρους (φράγματα-λιμνοδεξαμενές κ.λ.π.), αλλά και εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών το καλοκαίρι. Το πρόβλημα παρουσιάστηκε για πρώτη φορά

το έτος 1977 και έκτοτε εμφανίζεται με επαναλαμβανόμενη συχνότητα τα έτη 1983, 1985, 1988, 1990, 1993, 2000 και 2001. Οι ζημίες στις καλλιέργειες και οι εντάσεις που δημιουργήθηκαν ανάμεσα σε αγρότες, τοπικούς φορείς και εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης ενός ή περισσότερων γειτονικών νομών, πιστοποίησαν με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, ότι το υδατικό έλλειμμα, αποτελεί μείζον πρόβλημα για την Θεσσαλία.

Όπως προκύπτει από την παρακολούθηση της στάθμης, τα τελευταία 20-25 χρόνια, το σύνολο των υπόγειων υδροφορέων της Θεσσαλίας - εκτός από λίγες περιοχές - βρίσκεται σε καθεστώς υπερεκμετάλλευσης SLIDE 11 . Το σύνολο της ποσότητας του νερού που υπερκαταναλώθηκε στη Θεσσαλία και προκάλεσε την πτώση της στάθμης την εικοσαετία 1974-1994, σύμφωνα με στοιχεία μελετών, εκτιμάται ότι είναι της τάξης του 1 δισεκατομμυρίου μ3.

Πέρα όμως από τα γενικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργεί η υπερεκμετάλλευση των υπόγειων υδατικών πόρων, δημιουργούνται & σοβαρά οικονομικά προβλήματα στους αρδευτές, από την ταπείνωση της στάθμης και την ταυτόχρονη μείωση ή και μηδενισμό της παροχής τους. SLIDE 12 Υπολογίζεται ότι τα τελευταία 20 χρόνια αντικαταστάθηκαν περίπου 3.000 γεωτρήσεις, οι οποίες με μέτριους υπολογισμούς (20.000 €/ γεώτρηση + επιπλέον εξοπλισμός αντλίας + κόστος λειτουργίας), επιβάρυναν με 100.000.000 € τουλάχιστον το κόστος άρδευσης των Θεσσαλών αγροτών.

Τα υπάρχοντα έργα ταμείωσης στην Θεσσαλία.

Το μοντέλο γεωργικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας, εξαιτίας της ανυπαρξίας μεγάλων συλλογικών αρδευτικών έργων, **στηρίχθηκε κυρίως σε ιδιωτικά έργα αξιοποίησης υπογείων υδάτων με φρέατα και γεωτρήσεις**, ενώ η κατασκευή έργων ταμείωσης επιφανειακών νερών με φράγματα και λιμνοδεξαμενές αποτέλεσε μεταγενέστερη δραστηριότητα.

Ειδικότερα η προσοχή των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων (Περιφέρεια Θεσσαλίας-Νομαρχίες-Δήμοι-ΤΟΕΒ), που ασχολούνται με

την αξιοποίηση υδατικών πόρων, επικεντρώθηκε τα τελευταία 20 χρόνια στον περιορισμό του ελλείμματος αρδευτικού νερού στο Θεσσαλικό χώρο, με έργα που δεν θα επιβαρύνουν τους υπόγειους υδροφορείς, θα αποδώσουν άμεσα και δεν θα είναι ιδιαίτερα δαπανηρά.

Για το λόγο αυτό εκτός από την προώθηση και κατασκευή των μεγάλων έργων (Φράγμα Σμοκόβου, Ταμιευτήρας Κάρλας, Έργα Εκτροπής Αχελώου), ξεκίνησαν σημαντικές πρωτοβουλίες για μελέτη, προγραμματισμό και κατασκευή έργων ταμίευσης νερού, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν τα νερά των βροχοπτώσεων της χρονιάς που χάνονται και καταλήγουν στην θάλασσα.

Σημείο αναφοράς για τα έργα αυτά, αποτελεί το έτος **1987-88**, όταν από την έλλειψη νερού οι καλλιέργειες του Νομού Λάρισας, υπέστησαν ζημιές. Με συστηματική προσπάθεια για πολλά χρόνια στον τομέα της υλοποίησης έργων ταμίευσης νερού, είχαμε συγκεκριμένα & ορατά αποτελέσματα.

Στη Θεσσαλία έχουν γίνει μέχρι σήμερα 79 έργα ταμίευσης (μικρά, μεγάλα φράγματα & ταμιευτήρες) και 60 πρόχειρα φράγματα στους συλλεκτήρες ή ποταμούς, που αποθηκεύουν κάθε χρόνο στη Θεσσαλία περίπου **332 εκατ. μ3** (+ 150 η Κάρλα) νερού που χρησιμοποιείται για άρδευση καλλιεργειών, για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για αντιπλημμυρική & περιβαλλοντική προστασία (ενίσχυση παροχής ποταμών - υπόγειων υδροφορέων) & για ύδρευση.

1. Φράγματα.

Στη Θεσσαλία μέχρι σήμερα έχουν κατασκευασθεί ή κατασκευάζονται **66 μικρά και μεγάλα φράγματα συνολικής ωφέλιμης χωρητικότητας 283 εκατ. μ3 νερού** (χωρίς τα έργα του Αχελώου στη Συκιά & Μεσοχώρα).

Ειδικότερα :

- ✓ **Στο Νομό Καρδίτσας** έχουν κατασκευασθεί 2 μεγάλα φράγματα.
- ✓ **Στο Νομό Τρικάλων** έχουν κατασκευασθεί ή βρίσκονται υπό κατασκευή 4 μεγάλα φράγματα.
- ✓ **Στο Νομό Μαγνησίας** έχει κατασκευασθεί 2 μεγάλα φράγματα.

- ✓ Στο Νομό Λάρισας έχουν κατασκευασθεί ή βρίσκονται υπό κατασκευή συνολικά 58 φράγματα με συνολική χωρητικότητα 20.100.000 μ³ νερού. Από αυτά τα 40 είναι φράγματα ύψους μέχρι 15 μέτρα (κυρίως στην περιοχή Ελασσόνας) και τα 18 είναι φράγματα ύψους άνω των 15 μέτρων.

2. Φράγματα εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων.

Στο Νομό Λάρισας κατασκευάσθηκαν ήδη 2 θυροφράγματα στον ποταμό Ενιπέα Φαρσάλων (Μεγάλο Ευϊδριο, Πυργάκια), αρχίζει άμεσα το τρίτο στην Υπέρεια, ενώ μέσα στο 2010 ολοκληρώνεται στον Πηνειό ο ρουφράκτης Γυρτώνης, με χωρητικότητα 6.000.000 μ³ νερού.

3. Ταμιευτήρες.

Στο Νομό Λάρισας και κυρίως στην περιοχή δικαιοδοσίας του Τ.Ο.Ε.Β Πηνειού, κατασκευάσθηκαν από το 1987 μέχρι σήμερα δεκατρείς (13) ταμιευτήρες αποθήκευσης νερού. Οι ταμιευτήρες αυτοί έχουν συνολική έκταση 6.823 στρέμματα και χωρητικότητα για αποθήκευση 20.260.000 μ³ νερού και εξυπηρετούνται 50.000 - 60.000 στρ. του ΤΟΕΒ Πηνειού (κυρίως παρακάρλιες περιοχές), για ένα μέρος της άρδευσης (2-3 ποτίσματα).

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ

Ας έρθουμε τώρα στα έργα του Αχελώου. Πρώτα να σας υπενθυμίσω τα 2 γειτονικά υδατικά διαμερίσματα. Την Θεσσαλία με υδατικές πηγές τον μοναδικό ποταμό τον Πηνειό και τα υπόγεια νερά στον κάμπο. Αντίθετα στο δυτικό τμήμα της Θεσσαλίας και στο υδατικό διαμέρισμα της Δυτ. Στερεάς Ελλάδας υπάρχουν τα έργα του άνω Αχελώου και του Ταυρωπού. Έργα Αχελώου : Επτά ΥΗΕ μπορεί να συναντήσει κανείς επί του ποταμού Αχελώου. Τα πέντε που βλέπετε στην διαφάνεια, λειτουργούν στο (κάτω) τμήμα του Αχελώου εδώ και πολλές δεκαετίες, είναι - παραδόξως- τα λιγότερο γνωστά. Αντίθετα, τα δύο ΥΗΕ που βρίσκονται στον Άνω Αχελώο είναι πολύ πιο γνωστά και μάλιστα σε ολόκληρο τον κόσμο, χάρις

στο θόρυβο που κατά καιρούς δημιουργείται, όπως συμβαίνει και τις τελευταίες ημέρες.

Ποια είναι αυτά τα «επίμαχα» έργα και ποιος ο χαρακτήρας τους ; Άραγε δικαίως προκαλούν τόσο, συχνά αρνητικό, θόρυβο ; Είναι δικαιολογημένες οι αλληπάλληλες προσφυγές στα Ανώτατα Δικαστήρια σε Ελλάδα και Ευρώπη ;

Τις απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά θα προσπαθήσω να δώσω με όσα θα σας πω παρακάτω.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

α. Το ΥΗΕ Μεσοχώρας

Βρίσκεται στο ΒΔ άκρο της Θεσσαλίας, είναι ΥΗΕ πλήρως κατασκευασμένο {φράγμα στη θέση Μεσοχώρα, σήραγγα προσαγωγής 8 km (για την μεταφορά νερού) και ΥΗΣ στο άκρο της σήραγγας, στη θέση Γλύστρα} .

Η ταμίευση νερών στο φράγμα Μεσοχώρας, με βάση τον σχεδιασμό του 1994, ΔΕΝ συνδέεται με μεταφορά νερών στη Θεσσαλία, συνεπώς πρόκειται για αμιγώς ΥΗέργο. Παρόλα αυτά, πριν το 1994, οι περιβαλλοντικές μελέτες που προϋπήρχαν, είχαν συνδεθεί με το σύστημα των έργων με γενικό τίτλο «ΕΡΓΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ», οπότε μοιραία ενεπλάκησαν στις προσφυγές κατά της εκτροπής. Επιπλέον οι αντιδράσεις-απαιτήσεις της τοπικής κοινωνίας συνέβαλαν και αυτές ώστε το «ΥΗΕ Μεσοχώρας», παρότι έτοιμο προς λειτουργία, να παραμένει αναξιοποίητο εδώ και δώδεκα χρόνια και κάθε χρόνο να έχουμε για την εθνική μας οικονομία απώλεια 30-35 εκατ. ευρώ, από την αδυναμία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Την ίδια περίοδο οι ανάγκες σε ενέργεια συνεχώς αυξάνονται, οι εισαγωγές πληθαίνουν και οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος παίρνουν την ανιούσα.

Πρόκειται για κατάσταση απίστευτη και απαράδεκτη. Και όμως αυτή η καθυστέρηση των 12 ετών (που συνεχίζεται) δεν αποτελεί πρώτο θέμα για τα ΜΜΕ. Εκείνο που προβάλλεται είναι οι «κραυγές» των αντιπάλων της

ΥΗ ενέργειας, που δυστυχώς φιλοξενούνται πρόθυμα από διάφορα συγκροτήματα. Άγνοια; Κακή Δημοσιογραφία; Συμφέροντα; Ο καθένας ας το εκτιμήσει.

β. Το ΥΗΕ Συκιάς

Βρίσκεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Ηπείρου (δρόμος Καρδίτσας-Άρτας), στην ομώνυμη θέση.

Όπως και η Μεσοχώρα, αν και σχεδιάστηκε εδώ και πολλές δεκαετίες, μετά το 1983 συνδέθηκε με την «ΕΑ» και μόλις στα μέσα της δεκαετίας του 90 το ΥΠΕΧΩΔΕ προώθησε την κατασκευή του. Σήμερα το έργο είναι ημιτελές, με ολοκλήρωση κατά 65% του φυσικού του αντικειμένου. Προσφυγή που υποβλήθηκε στο ΣτΕ το 2007, προκάλεσε εκ νέου την διακοπή των εργασιών.

Σημειώνεται πως ο προγραμματισμός της ΔΕΗ και ο σχεδιασμός των δύο αυτών έργων άρχισε από τις δεκαετίες 60 και 70 (μελέτη E-W, έκθεση SNC κλπ).

γ. Σήραγγα Πευκοφύτου για μεταφορά νερού προς Μουζάκι Καρδίτσας .

Μήκος 18 Km περίπου, έργο του οποίου υλοποιήθηκε το 85% του φυσικού του αντικειμένου και απομένει μόνο η εσωτερική επένδυση της σήραγγας σε ένα τμήμα 12 km. Το έργο ομοίως ενεπλάκη στην προσφυγή του 2007 και το ΣτΕ επέτρεψε μεν την συντήρησή του προς αποφυγή κατάρρευσης όχι όμως και την ολοκλήρωση στα υπόλοιπα 12 km της εσωτερικής επένδυσης, κάτι που αναμένεται να συμβεί σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά και την έκδοση της πρόσφατης απόφασης του ΣτΕ.

Η ΔΕΗ προγραμματίζει την ΥΗ αξιοποίηση της σήραγγας Πευκοφύτου, ανεξάρτητα από την μεταφορά ή όχι των νερών προς τον Θεσσαλικό κάμπο, με την δημιουργία στο άκρο της σήραγγας ενός ΥΗΣ άντληση-ταμίευσης (pump storage). Σημειώνεται ότι τα αναστρέψιμα ΥΗΕ είναι τα μόνα που

προσφέρουν δυνατότητα αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας όταν πλεονάζει. Επίσης ο σχεδιασμός προβλέπει στη συνέχεια ΥΗ αξιοποίηση της υδατόπτωσης στο Μουζάκι και στο Μαυρομάτι.

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Συνοπτικά λοιπόν, σε ότι αφορά στα έργα Άνω Αχελώου που σήμερα αναφερόμαστε, πρόκειται για ένα σύστημα τριών εν σειρά υδροηλεκτρικών εκμεταλλεύσεων, δηλαδή τρία ΥΗΕ, σαν τα 25 αντίστοιχα έργα που λειτουργούν ήδη στη χώρα, σαν τα χιλιάδες παρόμοια έργα που λειτουργούν ήδη στην Ευρώπη και σε όλο τον πλανήτη.

Συνολικά έως σήμερα έχουν επενδυθεί στα 3 αυτά έργα του Άνω Αχελώου, περίπου 650 εκ. ευρώ. Απομένει δαπάνη περίπου 210 εκ. ευρώ (κατ' εκτίμηση) για την ολοκλήρωσή τους.

Η υδροηλεκτρική ενέργεια λοιπόν αποτέλεσε τη βάση για τον σχεδιασμό και την δρομολόγηση των έργων του Άνω Αχελώου, του οποίου τα νερά, μετά την παραγωγή ενέργειας, οδηγούνται προς περαιτέρω αξιοποίηση στη λίμνη Κρεμαστών (Αιτωλοακαρνανία).

Η παραγωγή ενέργειας κατά την διάρκεια των 9 μηνών κάθε έτους αποτελεί αποκλειστικό στοιχείο για την αξιοποίηση των νερών του ποταμού. Αλλά και κατά τους 3 μήνες των αρδεύσεων η μεταφορά στον κάμπο ενός μέρους (~ 15%) των νερών συνδυάζεται και αυτή με την παραγωγή ενέργειας.

Γενικά, χωρίς την ενεργειακή διάσταση δεν θα μπορούσε καν να γίνει συζήτηση για μεταφορά στον κάμπο. Η γεωργική διάσταση εξαρτάται αποκλειστικά από τα έργα παραγωγής ενέργειας. Το αντίστροφο ΔΕΝ ισχύει.

Επιπλέον η ενέργεια είναι αυτή που καθορίζει την βιωσιμότητα μιας τέτοιας επένδυσης και η παραγωγή ενέργειας υψηλής αξίας επιφέρει την - σχετικά γρήγορη - απόσβεση της δαπάνης κατασκευής των έργων. Παράλληλα η κατάλληλη προσαρμογή του σχεδιασμού, ώστε δυνητικά να

υπηρετείται και η ιδέα της μεταφοράς ενός μέρους των νερών για την Γεωργία, εκτός από την προφανή βελτίωση των οικονομικών δεικτών, μπορεί να επιφέρει την μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους από τα έργα.

Είναι προφανές ότι στα πλαίσια της σημερινής συζήτησης δεν είναι σκόπιμο να αναπτυχθεί πλήρως το ενεργειακό θέμα. Ας σημειώσουμε όμως κάποια χαρακτηριστικά πλεονεκτήματα της παραγωγής ενέργειας από το νερό :

- Ανανεώσιμος φυσικός πόρος (νερό) που οδηγεί στον περιορισμό χρήσης ορυκτών καυσίμων.
- Εγχώριος πόρος που βοηθάει στον στόχο της απεξάρτησης από εισαγόμενες πηγές.
- Παραγωγή ενέργειας αιχμής (υψηλής αξίας) με θετικό αντίστοιχο αποτέλεσμα στον περιορισμό ή/και εξάλειψη των πανάκριβων εισαγωγών ηλεκτρικού ρεύματος.
- Δυνατότητα αποθήκευσης ενέργειας (μοναδικός τρόπος η αντλιοσταμείωση - pump storage).
- Η ταμίευση του νερού προσφέρει δυνατότητα ανταπόκρισης σε πολλαπλούς σκοπούς (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία, τουρισμό κλπ). Τυπικό μοντέλο εφαρμογής το πρώτο για τη χώρα μεγάλο υδροηλεκτρικό έργο μετά τον πόλεμο, το φράγμα Ν. Πλαστήρα. Επιπλέον η ταμίευση νερού επιτρέπει την αντιμετώπιση προβλημάτων ξηρασίας, λειψυδρίας αλλά και έλεγχο των πλημμυρών.
- Ενώ η εγχώρια προστιθέμενη αξία στις λοιπές ΑΠΕ ανέρχεται στο 10 έως 35% της συνολικής τους αξίας, στα ΥΗΕ το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται στο 80%.

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΣΥΚΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε η Θεσσαλία διαθέτει πέντε (5) εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης (την μεγαλύτερη στη χώρα), καθώς επίσης

κλίμα και έδαφος ιδανικά για παραγωγή μιας τεράστιας γκάμας προϊόντων γεωργίας-κτηνοτροφίας. Από τα 5 εκατ. στρ. σήμερα αρδεύονται μερικώς ή πλήρως τα 2,5 εκατ. στρ.

Η Γεωργία μπορεί να μην αποτέλεσε το έναυσμα ή/και το θεμελιώδες κριτήριο για τον σχεδιασμό και δρομολόγηση των έργων του Άνω Αχελώου, σίγουρα όμως κυριάρχησε στο επικοινωνιακό πεδίο. Η Γεωργία, οι αρδεύσεις, το βαμβάκι και όλα τα σχετικά έρχονται αμέσως στη σκέψη ενός απλού πολίτη εάν τον ρωτήσει κάποιος τι είναι για εκείνον τα έργα του Αχελώου.

Προφανώς η σημασία του νερού για την Γεωργία (μαζί με το έδαφος και το κλίμα) δεν αμφισβητείται. Ειδικότερα για τις δυναμικές καλλιέργειες αποτελεί μία « εκ των ουκ άνευ » προϋπόθεση, ενώ τυχόν επιλογή για ξηρικές καλλιέργειες είναι βέβαιο ότι θα συμβάλλει στην συρρίκνωση όλο και πιο βίαια του αγροτικού πληθυσμού. Παρόλα αυτά όμως οι απόψεις για την αξιοποίηση των νερών της Συκιάς από τον Άνω Αχελώο στη γεωργία δεν ταυτίζονται και υπάρχουν αντιδράσεις. Ας τις δούμε συγκεκριμένα :

Η όποια συζήτηση για τον τόσο σημαντικό πρωτογενή τομέα δεν γίνεται στη βάση μιας καθορισμένης Εθνικής Στρατηγικής, επεξεργασμένης με επιστημονικά εργαλεία και μετά από διαβούλευση σε βάθος με την κοινωνία και τους παραγωγούς.

Στο σύνολο τους οι πολιτικοί και κοινωνικοί φορείς συμπίπτουν - τουλάχιστον στις δηλώσεις - στην ανάγκη πλήρους ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα (ειδικά τώρα με την κρίση) και για λόγους διατροφικούς αλλά και για προαγωγή της μεταποίησης που πολλαπλασιάζει τα οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα. Όταν όμως η συζήτηση φτάνει στο νερό εκεί προβάλλονται οι διαφωνίες μεταξύ άλλων για το μείγμα των καλλιεργειών. Η έλλειψη στρατηγικής στόχευσης διευκολύνει τις διαμάχες και απελευθερώνει το «νέφος» των συγχύσεων. Πόσα ξηρικά, πόσα αρδεύσιμα ; Γιατί βαμβάκι και όχι σιτάρι ; Γιατί καλαμπόκι και όχι οπωρολαχανικά ;

Μαζί με αυτά, οι αργοί ρυθμοί εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών εξοικονόμησης νερού (αρδευτικά δίκτυα, συστήματα στάγδην, κλειστοί αγωγοί κλπ), η ουσιαστική αδιαφορία της πολιτείας για την αλλαγή λανθασμένων νοοτροπιών στη χρήση του νερού, δημιουργούν το κατάλληλο υπόβαθρο ώστε να οδηγούμαστε σε καταναλώσεις νερού πέρα και πάνω από εκείνες που μπορούν και πρέπει να χρησιμοποιούνται.

Αυτό είναι συνοπτικά το πλαίσιο μέσα στο οποίο γίνεται η συζήτηση για μεταφορά μέρους των νερών του Άνω Αχελώου σε σχέση με τη Γεωργία. Πραγματικά προβλήματα χρησιμοποιούνται ως εργαλείο αποπροσανατολισμού, ως πρόσχημα αδράνειας, με στόχο την τελική ακύρωση της ιδέας της μεταφοράς.

Δύο επιπλέον βασικές παρατηρήσεις για τη σύνδεση της Γεωργίας με τα νερά του Αχελώου :

Η πρώτη σχετίζεται με το **χρόνο**. Ως γνωστό η διάρκεια ζωής ενός φράγματος - ταμιευτήρα νερού, υπολογίζεται συνήθως στα 50 έτη, συχνά όμως προσεγγίζει έως και τα 100 έτη (π.χ. στην Ελλάδα στην περιοχή μας, το έργο Ν. Πλαστήρα έφθασε την 6^η δεκαετία της ζωής του και «υπόσχεται» διπλασιασμό της διάρκειάς του). Έτσι και τα έργα Άνω Αχελώου και εν προκειμένω η Συκιά αναμένεται να βρίσκονται σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια του 21^{ου} αιώνα. Αντιθέτως ο προγραμματισμός των καλλιεργειών σε μία χώρα ή σε μια περιοχή, μεταβάλλεται ανά πολύ μικρότερα χρονικά διαστήματα, δεδομένου ότι επηρεάζεται έντονα από εξωγενείς και άλλους παράγοντες {διατροφικό μοντέλο, τιμές και ζήτηση των διεθνών αγορών, επί μέρους πολιτικές κινήτρων ανά ομάδα χωρών (π.χ. Ε.Ε) κ.ο.κ.}.

Η δεύτερη παρατήρηση σχετίζεται ακριβώς με την «έννοια της **διαχείρισης νερών**». Τα ήδη θεσμοθετημένα Σχέδια Διαχείρισης με βάση την οδηγία 2000/60 κατά υδατική λεκάνη, αποτελούν πλέον το εργαλείο για μια διαχείριση όπως περιγράψαμε προηγούμενα. Για την λεκάνη Αχελώου και Πηνειού, τα προσφάτως εκπονηθέντα Σ.Δ. διαμόρφωσαν ένα υδατικό ισοζύγιο και προσδιόρισαν το έλλειμμα στη Θεσσαλία στα 250

εκατομ κ.μ. νερού, προβλέποντας, υπό τις παρούσες συνθήκες, την ποσότητα αυτή ως αναγκαία για την ενίσχυση από τον άνω Αχελώο.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η λειτουργία των ΥΗΕ δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με την μεταφορά των νερών στον κάμπο. Στο θέμα της μεταφοράς νερών από τη Συκιά, οι φορείς διαχείρισης των δύο γειτονικών-συνεργαζόμενων υδατικών διαμερισμάτων (Πηνειού-Αχελώου), στο μέλλον μπορούν κάλλιστα να συνεννοούνται και αποκεντρωμένα να συναποφασίζουν για την βέλτιστη λύση, παραμερίζοντας τους τοπικισμούς και τις υπερβολές. Αρκετές πολιτικές καριέρες «κτίστηκαν» κατά το παρελθόν με «υλικά» από τον Αχελώο. Καιρός για αλλαγή.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

Για το περιβάλλον γίνεται πολύς θόρυβος. Από την πλευρά μου θα αρκεστώ σε λίγες μόνο παρατηρήσεις.

Γενικά η περιβαλλοντική προστασία και η οικονομική ανάπτυξη, αναπόσπαστες έννοιες, μαζί με την προϋπόθεση της κοινωνικής συνοχής, συνθέτουν ένα δύσκολο πρόβλημα ισορροπίας μεταξύ τους.

Τα παραπάνω ισχύουν απόλυτα στα έργα του Αχελώου. Ήδη η από δεκαετίες κατασκευή και λειτουργία πολλών από αυτά τα έργα (και όχι μόνο αυτά) επιβεβαίωσαν μεν τους παραπάνω προβληματισμούς, ανέδειξαν όμως και παραδείγματα απόλυτα επιτυχούς προσαρμογής στο περιβάλλον και αποδοχής από την κοινωνία. Μία τέτοια περίπτωση για την περιοχή μας αποτελεί ο Ν. Πλαστήρας. Το έργο αυτό αποτέλεσε τυπικό παράδειγμα ως έργο «πολλαπλού σκοπού» με χρησιμοποίηση των ταμιευόμενων νερών για άρδευση, ύδρευση (50.000 κατοίκων τότε, πολύ περισσότερων σήμερα-Σύνδεσμος Ύδρευσης Καρδίτσας), ενίσχυση των νερών του Πηνειού και κατ' επέκταση υποβοήθηση στην συντεταγμένη και απαραίτητη τροφοδοσία της Λ. Κάρλας, αναβάθμιση του ευρύτερου περιβάλλοντος της

περιοχής με αναδημιουργία του οικοσυστήματος, που ως γνωστόν αποτελεί πλέον πυλώνα ανάπτυξης του τουρισμού στην περιοχή.

Συχνά πάντως το «περιβάλλον» και η επιδίωξη αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών κινδύνων, από εργαλείο προστασίας μετατρέπεται σε «άλλοθι» που παρακάμπτει έντεχνα τις θεσμοθετημένες πολιτικές διαδικασίες επιλογής των αναπτυξιακών έργων και δράσεων μιας περιοχής. Μέσα στις συνθήκες αυτές εμφανίζονται ακραίες υπερβολές σε πλήρη αναντιστοιχία με τα μεγέθη ή τις επιπτώσεις των έργων. Έτσι «μαθαίνουμε» ότι η ΕΑ, δηλαδή δύο συνηθισμένα ΥΗΕ και μια σήραγγα 18 km, είναι έργο «Φαραωνικής σύλληψης». Την ίδια περίοδο αντίστοιχο έργο μεταφοράς όπως η εκτροπή των νερών του ποταμού Εύηνου κατά 25% και του ποταμού Μόρνου για την ύδρευση του λεκανοπεδίου, με ταμίευση και μεταφορά εκατοντάδων εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού και αγωγούς μεταφοράς 218 χιλιομέτρων, κάθε άλλο παρά ανησυχία προκάλεσε στους αμύντορες του περιβάλλοντος. Και επειδή είναι επίκαιρο : ας σκεφθούμε το ΣΤΕ και να έκανε δεκτό το σκεπτικό ορισμένων που προσφύγανε στο Ανώτατο Δικαστήριο, με σκοπό να προκαλέσουν γενική απαγόρευση δυνατότητας μεταφοράς νερών από μια λεκάνη σε μία άλλη γειτονική. Η Αθήνα προφανώς θα έπρεπε να μείνει χωρίς νερό !!

Εάν μελετήσει κανείς την εξέλιξη των έργων επί του Άνω Αχελώου πιθανόν θα συμφωνήσει με την παρατήρηση ότι στην όλη υπόθεση αντανakλάται η πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα της χώρας.

Στην κοινή γνώμη κυριάρχησαν δυστυχώς όλα αυτά τα χρόνια οι συνθηματολογικές εμμονές σε μεγάλα ΝΑΙ και μεγάλα ΟΧΙ για την «ΕΑ», η δημιουργία μιας στρεβλής εικόνας για το τι είναι πραγματικά τα έργα αυτά και ποιους στόχους εξυπηρετούν. Η ρητορική της διόγκωσης των όποιων κινδύνων και της καταστροφολογίας δηλητηρίασε ένα μέρος των ευαίσθητων και προβληματισμένων πολιτών και οδήγησε πολλούς άλλους αρχικά στην καχυποψία και στην συνέχεια στην απογοήτευση, στην αδιαφορία και στην αδράνεια.

Εάν σε όλα αυτά προσθέσει κανείς και τις υπαρκτές αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης, γενικά και ειδικά στην παραγωγή των έργων, τότε εύκολα θα εξηγήσει την αργή και βασανιστική εξέλιξη των έργων. Θα έλεγα μάλιστα -χωρίς υπερβολή- ότι μοιάζει με θαύμα που φθάσαμε σήμερα να είναι έτοιμα ή έστω πολύ προχωρημένα τα έργα του Άνω Αχελώου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Η λογική κατάληξη όσων παραπάνω περιγράψαμε ήταν τα έργα Αχελώου να απασχολούν μονίμως, για 25 περίπου χρόνια, το ΣτΕ. Εκεί κατέληγαν, μέσω της εξέτασης των προσφυγών, οι πολιτικές αντιπαραθέσεις, οι τοπικιστικές επιδιώξεις, οι διοικητικές παραλείψεις, οι αντιπαλότητες των συμφερόντων που προαναφέραμε. Οι προσφυγές αυτές άλλοτε επενδύμενες με τον μανδύα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, άλλοτε με τον εντοπισμό παραβιάσεων του Ελληνικού ή/και Ευρωπαϊκού Θεσμικού πλαισίου, ουσιαστικά οδήγησαν το ΣτΕ στο συγκεκριμένο θέμα, να λειτουργήσει σαν ένα «χωνευτήριο» ποικίλων αντικρουόμενων απόψεων και σε ορισμένες περιπτώσεις σαν εργαλείο έμμεσης ανατροπής ειλημμένων πολιτικών αποφάσεων.

Μέσα στο περίπλοκο αυτό σκηνικό το ΣτΕ έπρεπε να διακρίνει τι πραγματικά συμβαίνει, να αποφασίζει ορθά στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και φυσικά να προασπίζει το κύρος του. Εκείνο πάντως που τελικά κατέστη αναπόφευκτο ειδικά με τις αποφάσεις περί αναστολής εκτέλεσης έργων και την εμπλοκή του ΔΕΚ (στο οποίο σημειωτέον υποβλήθηκαν και ορισμένα ερωτήματα χωρίς νόημα, για τα οποία η απάντηση ήταν αυτονόητη), ήταν οι καθυστερήσεις των έργων, οι οποίες υπερέβησαν κάθε όριο. Άλλωστε και οι προσφυγές, πέραν της ουσίας, προσέβλεπαν στην αξιοποίηση ενός πρόσθετου εργαλείου, του «χρόνου», για την επίτευξη των στόχων τους.

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΕΣ ΚΑΙ «ΜΥΘΟΙ» ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΙΣ ΗΜΙΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ

Στα πλαίσια της αγωνιώδους προσπάθειας εκείνων που επιδιώκουν να μην λειτουργήσουν τα ΥΗΕ του Άνω Αχελώου, τα τελευταία χρόνια εξελίσσεται μια καθ' όλα επιδερμική και αποπροσανατολιστικού χαρακτήρα συζήτηση, με έωλα επιχειρήματα, με ανακρίβειες και «μύθους». Μία από τις κυριότερες ανακρίβειες είναι και η δήθεν «εναλλακτική», σε σχέση με τα έργα του Άνω Αχελώου, πρόταση κατασκευής περιφερειακών έργων ταμίευσης στους ημιορεινούς όγκους της λεκάνης του Πηνειού, που θα καλύψουν τις αρδευτικές ανάγκες.

Είναι γνωστό ότι τέτοια έργα ήδη υπάρχουν και λειτουργούν (Ν. Πλαστήρα, Σμόκοβος), ενώ ήδη κατασκευάζονται άλλα μικρότερα (Αγιονέρι, Ληθαίος). Το βασικό θέμα όμως που πρέπει να γίνει κατά-νοητό είναι ότι τα έργα αυτά, λόγω της θέσης και του όγκου τους, δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως «ισοδύναμα» του ταμιευτήρα Συκιάς. Αντίθετα αποτελούν λύσεις κατάλληλες είτε ως συμπληρωματικά του ενεργειακού σχεδιασμού του Άνω Αχελώου (π.χ. Μουζάκι, Πύλη κ.ο.κ.) είτε ως τοπικής σημασίας {π.χ. ο ταμιευτήρας Ενιππέα στην περιοχή Φαρσάλων, θα προσφέρει κυρίως στην αποκατάσταση του ήδη καταπονημένου υπόγειου υδροφορέα, στην ύδρευση της πόλης και στη Γεωργία της περιοχής (όπου ούτως ή άλλως δεν προγραμματίζεται να έλθουν νερά του Άνω Αχελώου) και βεβαίως έργα χρήσιμα στην διαχείριση των πλημμυρικών φαινομένων στον Πηνειό}.

Σε κάθε περίπτωση **οι όγκοι των ταμιευόμενων νερών στα (νέα) περιφερειακά έργα**, που εκτιμώνται σε μερικές δεκάδες εκ. κυβικά μέτρα, **δεν μπορεί να αθροίζονται** και να συγκρίνονται με τον όγκο μεταφοράς από τη Συκιά (τα 250 εκ. m³)

Επιπλέον οι συζητήσεις για νέα περιφερειακά έργα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τρεις βασικές παραμέτρους : τον **χρόνο**, το **κόστος** και το

περιβάλλον και μόνο στη βάση αυτή θα μπορούσαν να εξεταστούν ως εναλλακτική του Άνω Αχελώου. Αν συνεκτιμηθούν τα κριτήρια αυτά, καθίσταται προφανές, ειδικά στις παρούσες συνθήκες, ότι όλα τα παρόμοια νέα έργα αυτής της κλίμακας, δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν παρά μόνο μετά από δεκαετίες.

Σε ότι αφορά δε τις **περιβαλλοντικές επιπτώσεις**, ούτε αυτές «αθροίζονται» ως «μικρές» επειδή αντιστοιχούν σε πολλά μικρά έργα. Στη Θεσσαλία (λεκάνη Άνω Αχελώου και Πηνειού) υπάρχουν έργα επαρκή για τις απαιτούμενες ταμιεύσεις και αποτελούν ικανή προϋπόθεση για τη ικανοποίηση της ζήτησης αρδεύσεων και την επίλυση των υδατικών προβλημάτων στην περιοχή μας (σήμερα και στο μέλλον), υπό τις εξής τρεις προϋποθέσεις :

Πρώτη προφανής προϋπόθεση το ταχύτερο τα έργα να ολοκληρωθούν και να λειτουργήσουν (Συκιά, Σήραγγα, Γυρτώνη, Κάρλα, Αγιονέρι). Δεύτερη προϋπόθεση να εκλαμβάνονται ως ένα ενιαίο σύστημα υδατικών έργων ταμίευσης, ρύθμισης και μεταφοράς των νερών από όποια περιοχή και ένα προέρχονται, σε όποια χρήση και εάν διατίθενται (ύδρευση, ενέργεια, γεωργία, βιομηχανία, τουρισμός, κ.λ.π.), με συνδεδημένα στοιχεία τις σήραγγες, τον Πηνειό και τους παραποτάμους του.

Τέλος ως τρίτη και βασική προϋπόθεση τίθεται η **ορθολογική** με σύγχρονες μεθόδους και περιβαλλοντική ευαισθησία **διαχείριση**, ενώ η όποια τιμολόγηση του νερού να γίνεται κυρίως με κοινωνικά και όχι μόνο οικονομικά κριτήρια.

Όλα αυτά υπό την **Διοίκηση ενός ενιαίου φορέα με την συμμετοχή του κράτους και των χρηστών** (Αυτοδιοίκηση, αγρότες, ενέργεια, βιομηχανία, οικολογικές οργανώσεις, κ.α). Η δημιουργία ενός τέτοιου φορέα θα αποτελούσε έναν αναγκαίο Διοικητικό εκσυγχρονισμό που επί 30 έτη αδιαλείπτως προτείνουμε και επιζητούμε, κάτι που όλες οι χώρες της Ευρώπης - και όχι μόνο - έχουν θεσμοθετήσει.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Την περίοδο αυτή η εκδοθείσα στις αρχές του 2014 απόφαση του ΣΤΕ επί της προσφυγής του 2007, θα καθορίσει το πλαίσιο των επόμενων κινήσεων της Διοίκησης, αφ' ενός για την απεμπλοκή και τελικά την λειτουργία της Μεσοχώρας, αφ' ετέρου για την επανεκκίνηση της Συκιάς και της σήραγγας. Η επόμενη ημέρα, εκτός από τα διαδικαστικά, θα καταδείξει και τον βαθμό ωριμότητας του πολιτικού μας συστήματος αλλά και των κοινωνικών οργανώσεων που ενδιαφέρονται για το θέμα. Όπως και να έχει, αυτά τα έργα πλέον ΔΕΝ μπορούν από καμία αιτία να σταματήσουν, κατά μείζονα λόγο να μη λειτουργήσουν ώστε να εξυπηρετηθούν οι κάθε είδους μικροπολιτικές ή τοπικιστικές σκοπιμότητες, παρότι από ορισμένες πλευρές, για δικούς τους λόγους, γίνεται ένας τιτάνιος αγώνας να κρατηθούν υψηλοί τόνοι αντιπαράθεσης.

Πρέπει συνεπώς στα πλαίσια των θεσμοθετημένων Σ.Δ, να αναλυθεί η νέα απόφαση του ΣΤΕ και στην συνέχεια να επανεκκινήσουν, να ολοκληρωθούν και να λειτουργήσουν τα έργα, ο χρόνος ζωής των οποίων ξεπερνάει ούτως ή άλλως τις αντιφάσεις του σήμερα.

Η λειτουργία τους αποτελεί επιπλέον χρέος όλων μας, ώστε να προσφέρουμε καλή υπηρεσία στις επόμενες γενιές, από τις οποίες αρκετά έως σήμερα έχουμε στερήσει.

Μάρτιος 2015

Εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού Β΄ Γυμνάσιο Τυρνάβου - 23 Μαρτίου 2015

ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Μάρτιος 2015

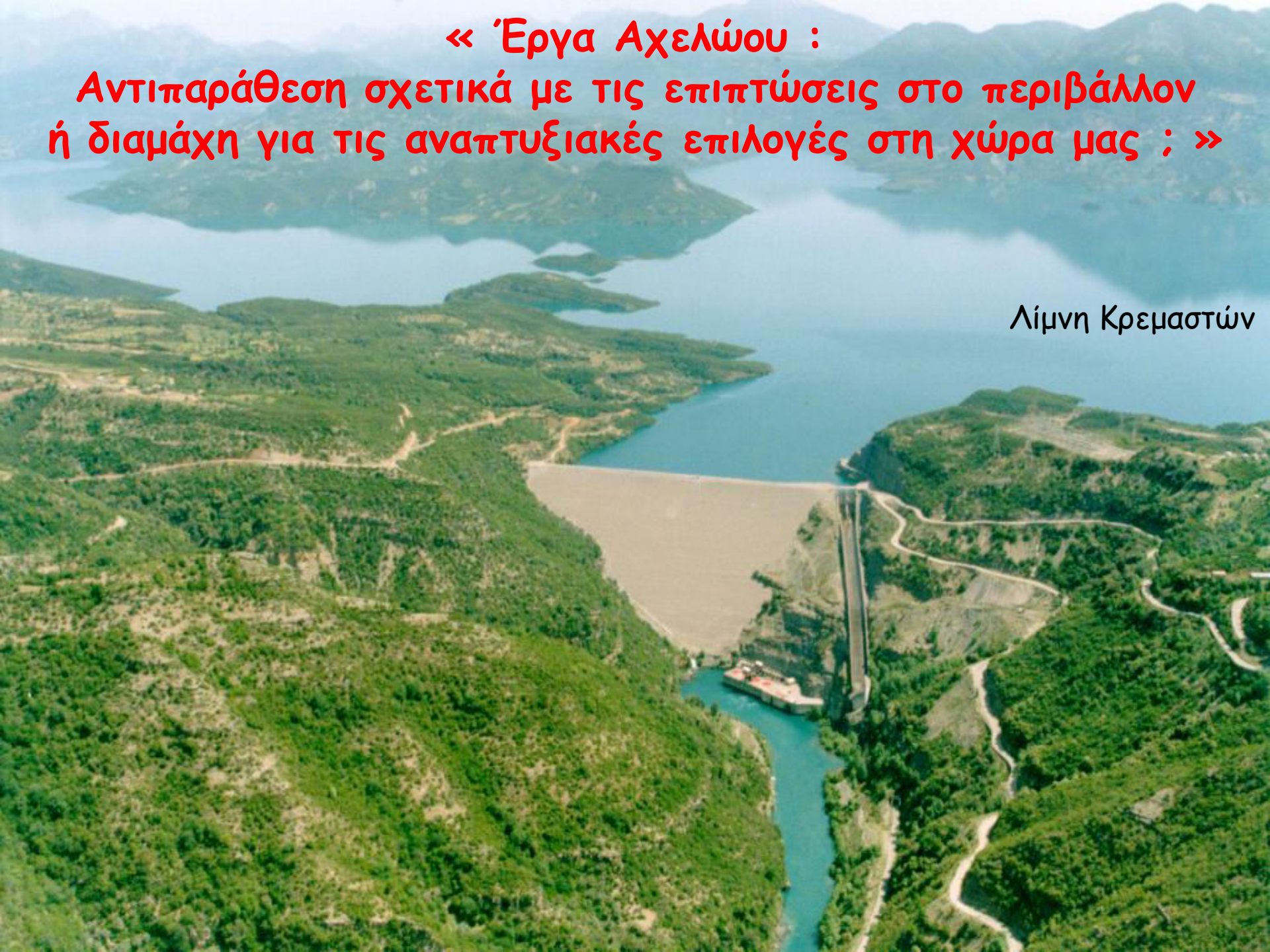
Κηρύττης Γαβριήλ

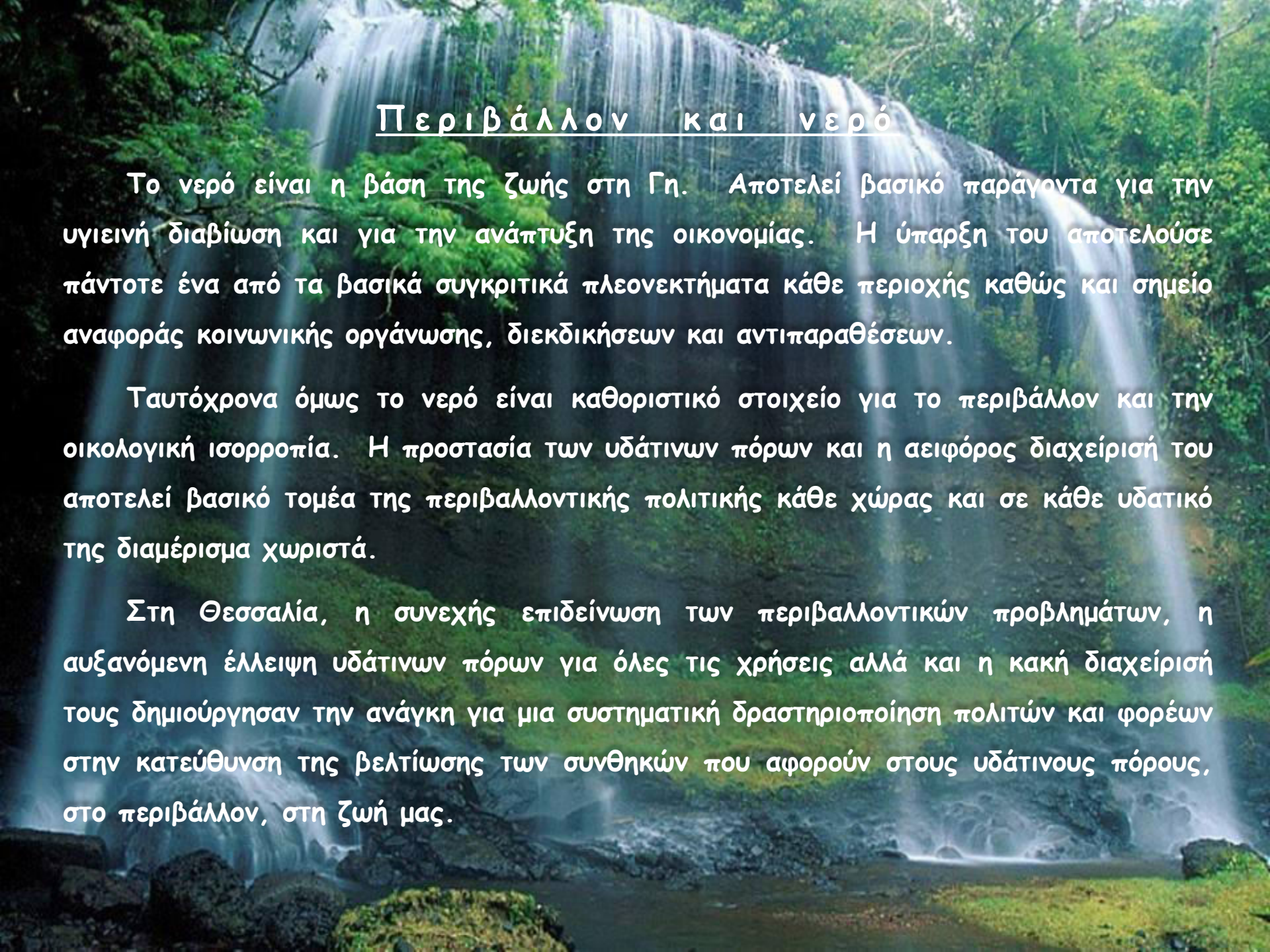
Φωτό : K. Rossidis

« Έργα Αχελώου :

Αντιπαράθεση σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον
ή διαμάχη για τις αναπτυξιακές επιλογές στη χώρα μας ; »

Λίμνη Κρεμαστών

A vibrant, high-resolution photograph of a waterfall in a dense forest. The water is white and frothy as it falls over dark, mossy rocks. The surrounding trees are lush green, and the overall scene is serene and natural. The text is overlaid on the upper and middle portions of the image.

Περιβάλλον και νερό

Το νερό είναι η βάση της ζωής στη Γη. Αποτελεί βασικό παράγοντα για την υγιεινή διαβίωση και για την ανάπτυξη της οικονομίας. Η ύπαρξη του αποτελούσε πάντοτε ένα από τα βασικά συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής καθώς και σημείο αναφοράς κοινωνικής οργάνωσης, διεκδικήσεων και αντιπαραθέσεων.

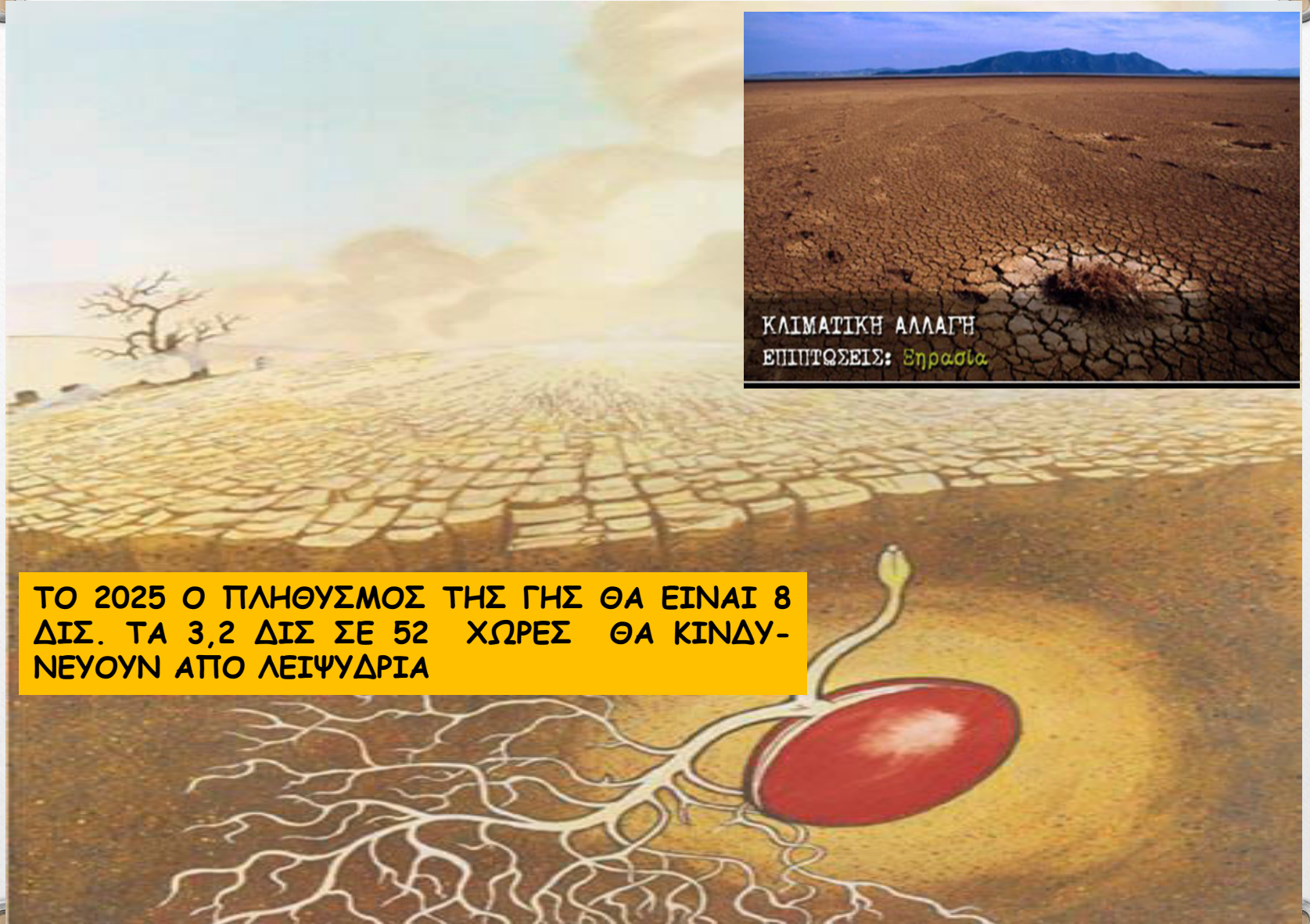
Ταυτόχρονα όμως το νερό είναι καθοριστικό στοιχείο για το περιβάλλον και την οικολογική ισορροπία. Η προστασία των υδάτινων πόρων και η αειφόρος διαχείρισή του αποτελεί βασικό τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής κάθε χώρας και σε κάθε υδατικό της διαμέρισμα χωριστά.

Στη Θεσσαλία, η συνεχής επιδείνωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η αυξανόμενη έλλειψη υδάτινων πόρων για όλες τις χρήσεις αλλά και η κακή διαχείρισή τους δημιούργησαν την ανάγκη για μια συστηματική δραστηριοποίηση πολιτών και φορέων στην κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών που αφορούν στους υδάτινους πόρους, στο περιβάλλον, στη ζωή μας.

ΝΕΡΟ : ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΣ ΦΥΣΙΚΟΣ ΠΟΡΟΣ

ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ: *ξηρασία*

ΤΟ 2025 Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ 8 ΔΙΣ. ΤΑ 3,2 ΔΙΣ ΣΕ 52 ΧΩΡΕΣ ΘΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΑΠΟ ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ»

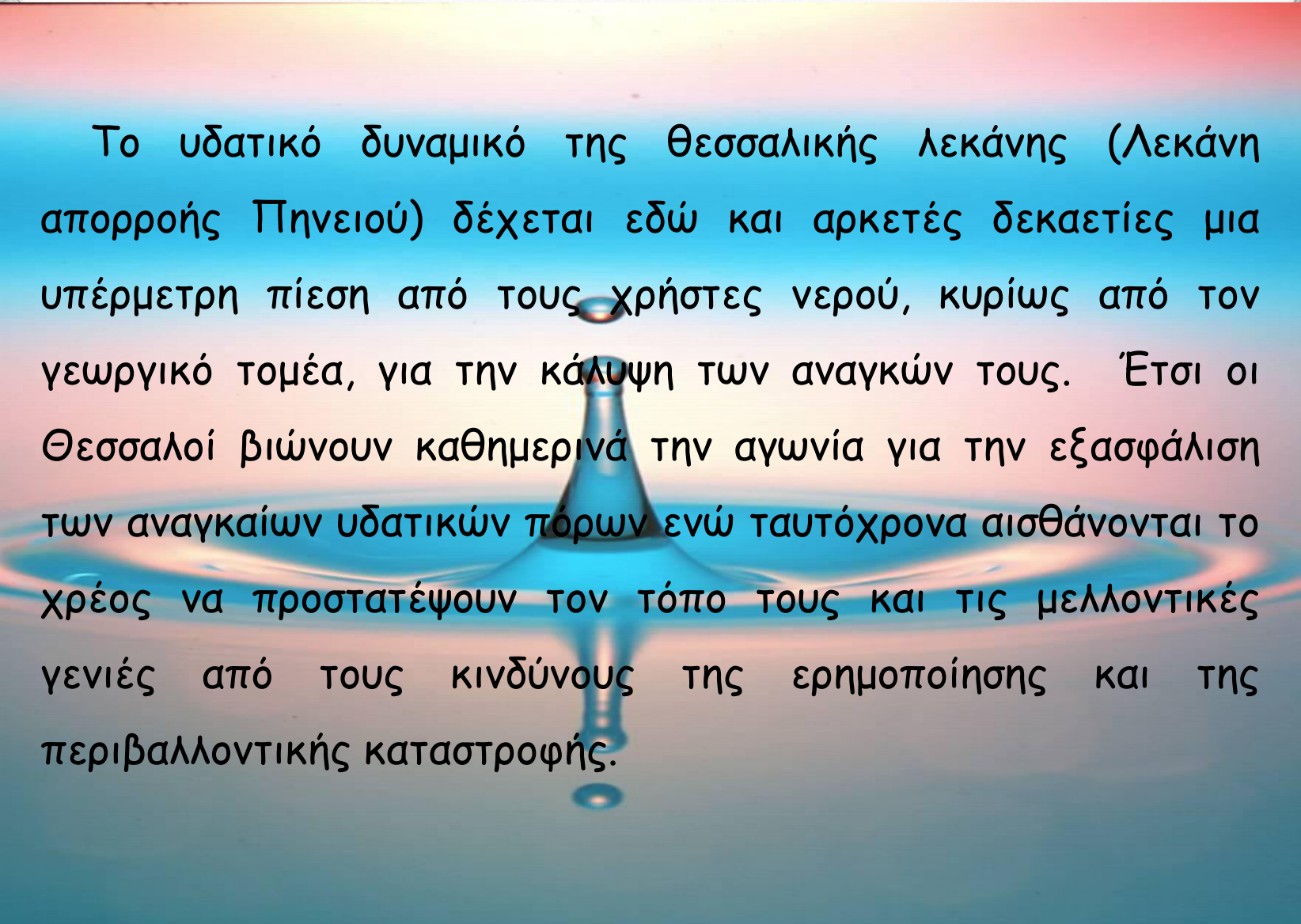

Μάρτιος 2015

Κώστας Γκούμας

6

Το υδατικό δυναμικό της Θεσσαλικής λεκάνης (Λεκάνη απορροής Πηνειού) δέχεται εδώ και αρκετές δεκαετίες μια υπέρμετρη πίεση από τους χρήστες νερού, κυρίως από τον γεωργικό τομέα, για την κάλυψη των αναγκών τους. Έτσι οι Θεσσαλοί βιώνουν καθημερινά την αγωνία για την εξασφάλιση των αναγκαίων υδατικών πόρων ενώ ταυτόχρονα αισθάνονται το χρέος να προστατέψουν τον τόπο τους και τις μελλοντικές γενιές από τους κινδύνους της ερημοποίησης και της περιβαλλοντικής καταστροφής.

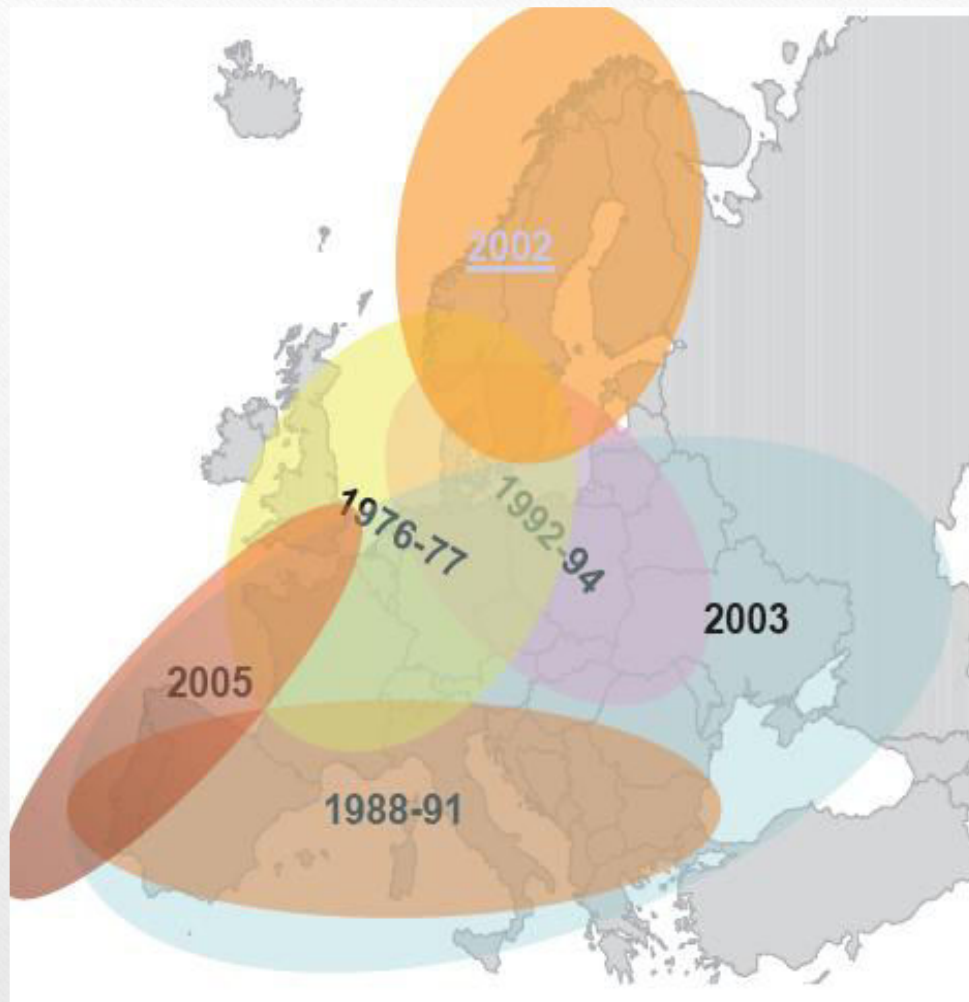
Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 08

Η αντιμετώπιση της λειψυδρίας και η ορθολογική διαχείριση του νερού, είναι ένα στοίχημα που πρέπει να το κερδίσουμε οι Θεσσαλοί, εάν θέλουμε να αποφύγουμε να παραδώσουμε στις επόμενες γενεές την Θεσσαλική πεδιάδα έρημο και να οδηγήσουμε την Θεσσαλία με μαθηματική ακρίβεια στην «κοινωνική ερημοποίηση».

Λειψυδρία & ξηρασία στην Ευρώπη

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ 2001

(ΓΕΦΥΡΑ ΑΛΣΟΥΣ)

ΠΗΝΕΙΟΣ «ΠΟΤΑΜΟΣ»

Ε' ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΕΒ ΠΗΝΕΙΟΥ

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ 2001

A photograph showing a riverbank where the water is murky green. The sandy and rocky shore is littered with hundreds of dead fish, mostly small and silvery, but with several larger ones visible. The scene is a stark representation of environmental pollution.

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ 2007

ΝΕΚΡΑ ΨΑΡΙΑ ΣΤΟΝ ΠΗΝΕΙΟ
«ΠΟΤΑΜΟ»

13 8 2007

Δ' ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΕΒ ΠΗΝΕΙΟΥ

ΛΕΙΨΥΔΡΙΑ 2007

31 7 2007

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΡΑ ΠΗΓΩΝ

Πηγές Μάτι Τυρνάβου

27 7 2005

«ΛΙΜΝΗ» ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΙΟΥ

31 8 2005

Αντλιοστάσιο στη λίμνη Αργυροπούλιου - Μάτι Τυρνάβου

Βιομηχανία

Ύδρευση

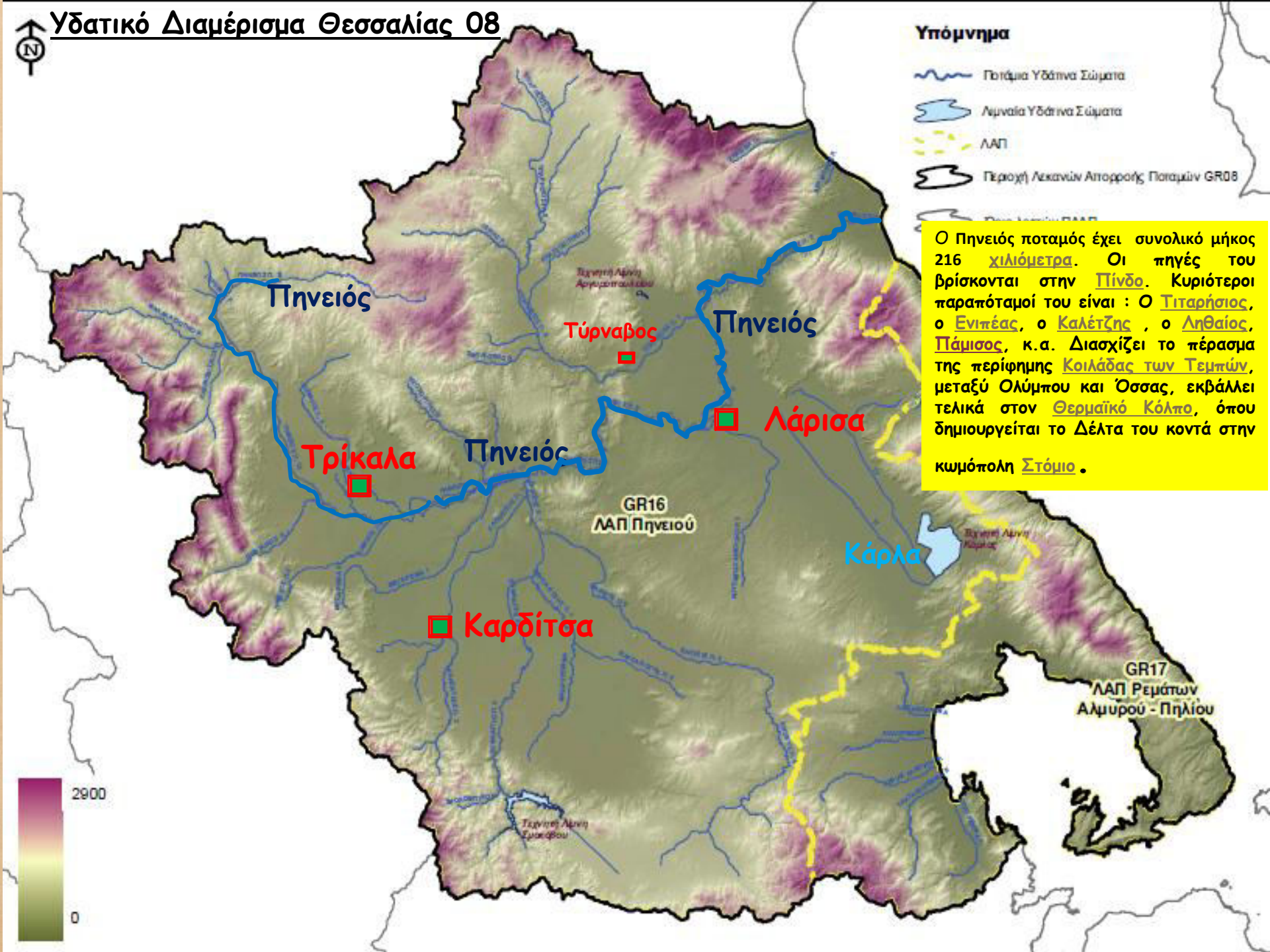
Άρδευση

Οικοσύστημα

Ανάγκες σε νερό
Υδατικό ισοζύγιο

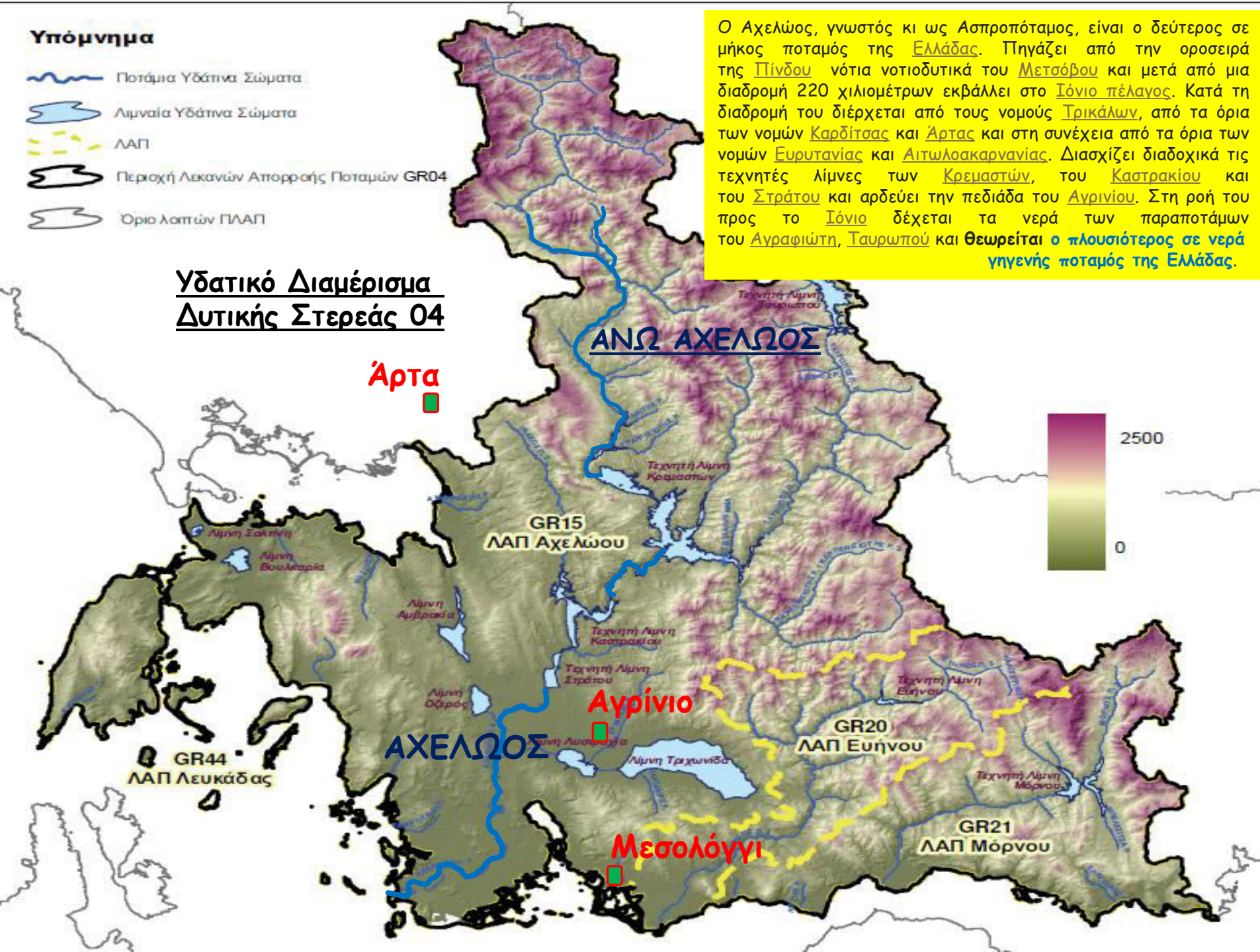
Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 08

Υπόμνημα

- Ποτάμια Υδάτινα Σώματα
- Λιμναία Υδάτινα Σώματα
- ΛΑΠ
- Περιοχή Λεκανιών Απορροής Ποταμών GR04
- Όριο Λατινών ΠΛΑΠ

Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς 04

Όρια Διοικητικά Θεσσαλίας

Όρια υδατικά Λεκανών - Υδροκρίτης

Ήπειρος Θεσσαλία

Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 08

Υδατικό Διαμέρισμα
Δυτικής Στερεάς 04

Υπόμνημα

- Ποτάμια Υδάτινα Σώματα
- Λιμναία Υδάτινα Σώματα
- ΛΑΠ
- Περιοχή Λεκανών Απορροής Ποταμών GR08
- Όριο λοιπών ΠΛΑΠ

Μάρτιος 2015

Κώστας Γκούμας

20

Υδρευση 136 εκ. μ³ (μέχρι 2035)

Άρδευση 1.400 εκ.μ³

Πηνείος - 100 εκ. μ³
(οικοσύστημα: 5μ³/δευτ.)

Σύνολο : 1.636 εκ. μ³

Ετήσιες ανάγκες της Θεσσαλίας σε νερό

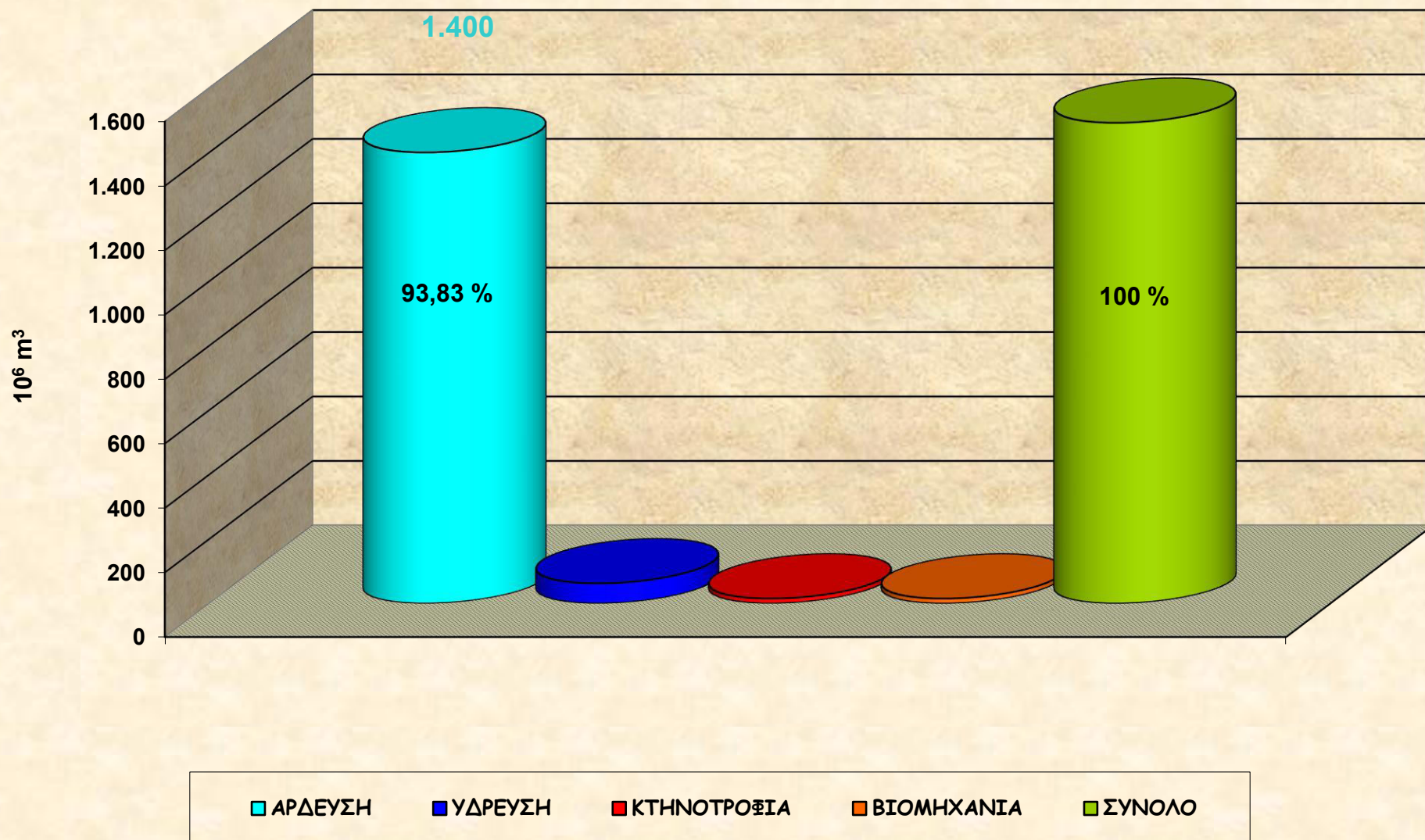
ΥΔΑΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΝΕΡΟ

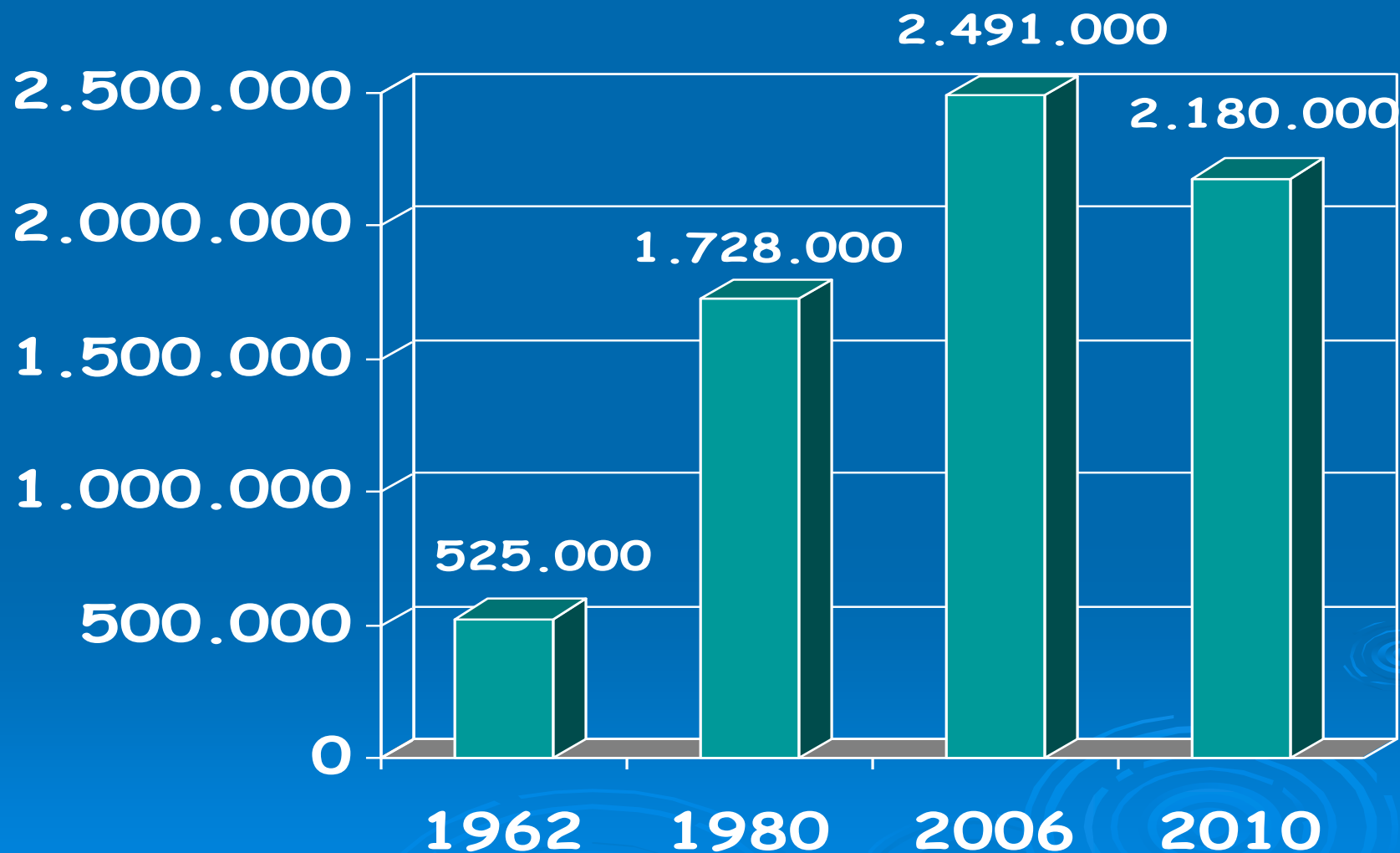
Ύδρευση	136 εκ. μ3	(μέχρι το 2035)
Άρδευση	1.400 εκ. μ3	
Πηνειός	<u>100</u> εκ. μ3	(Οικοσύστημα : 5 μ3/sec)
Σύνολο	1.636 εκ. μ3	(Ανάγκες)
Διαθέσιμα	1.017 εκ. μ3	
Έλλειμμα	- 619 εκ. μ3 *	

* (ΧΩΡΙΣ ΤΑ 600 εκ. μ3 του Αχελώου)

**ΑΠΟΛΗΨΙΜΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΝΕΡΟΥ
ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (Υ.Σ.)
ΣΤΟ Υ.Δ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ)**

ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΟΙ ΑΡΔΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΠΕΔΙΑΔΑ

ΑΡΔΕΥΣΗ : 2,5 εκατ. στρέμματα.

11 8 2005

ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ *

ΝΟΜΟΣ	ΑΡΔΕΥΘΕΙΣΣΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	ΑΡΔΕΥΣΗ ΑΠΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΝΕΡΑ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)	ΑΡΔΕΥΣΗ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ ΝΕΡΑ (ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ)
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	768.000	320.000	448.000
ΛΑΡΙΣΑΣ	1.146.000	205.000 (18%)	941.000 (82%)
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	247.000	126.000	121.000
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	330.000	79.000	251.000
ΣΥΝΟΛΟ	2.491.000	730.000 (29,3%)	1.761.000 (70,7%)

Αρδευτικά Έργα Θεσσαλίας

Είδος έργου	Λάρισα	Καρδίτσα	Μαγνησία	Τρίκαλα	Σύνολο Θεσσαλίας
Γεωτρήσεις κρατικές-κ.α	720	422	30	540	1.712
Γεωτρήσεις ιδιωτικές	14.000	7.000	4.000	5.900	30.900
Ταμιευτήρες	13	1	1	-	15
Φράγματα < 15 μ.	36	30	-	-	66
Φράγματα > 15 μ.	15	2	3	1	21
Διώρυγες επενδ. χιλιομ..	60	924	200	34	1.218
Διώρυγες χωμάτινες	600	850	50	1950	3.450
Επιφαν. αγωγοί (χιλ.)	770	885	30	1050	2.735
Υπόγειοι αγωγοί (χιλ.)	342	10	-	216	568
Αρδευτικά-αντλιοστ.	42	112	21	6	181

ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΙΚΤΥΑ

1.218 χιλιόμετρα τσιμέντινα

3.450 χιλιόμετρα χωμάτινα

ΚΛΕΙΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ

2.735 χιλιόμετρα επιφανειακά
568 χιλιόμετρα υπόγεια

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

**ΦΡΑΓΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ
ΚΑΙ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΦΡΑΓΜΑΤΑ - ΛΙΜΝΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ
- ΦΡΑΓΜΑΤΑ - ΛΙΜΝΕΣ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ
- ΣΗΡΑΓΓΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (Η ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ)
- ΣΗΡΑΓΓΑ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ
- ΔΙΟΡΥΓΑ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Συντάκτης:
Κώστας Γεωργιάδης, Γεωπόνος
Τάσος Μπαρμπατάσης, Μηχανικός
Παναγιώτης Τσιμπίδης, Μηχανικός

Ιανουάριος 2014

**Φράγμα
Αγιονερίου
13 εκατ. μ3**

**Φράγμα Πύλης
34,5 εκατ.
μ3**

**Φράγμα
Μουζακίου
35 εκατ. μ3**

Θυρόφραγμα Γυρτώνης

**Ταμιευτήρας
Κάρλας
120 εκατ. μ3**

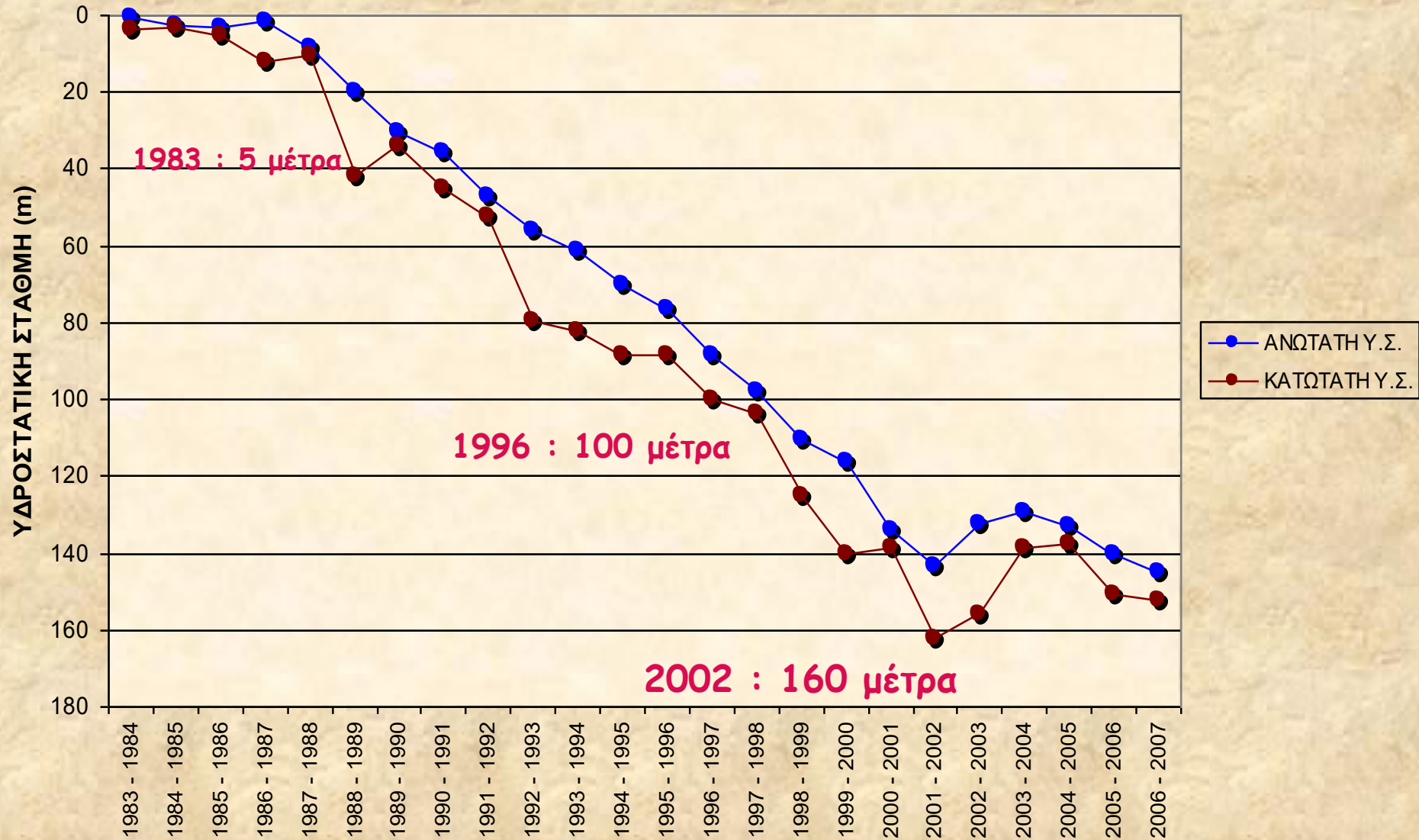
**Ταμιευτήρας
Ν. Πλαστήρα**

**Ταμιευτήρας
Σμοκόβου**

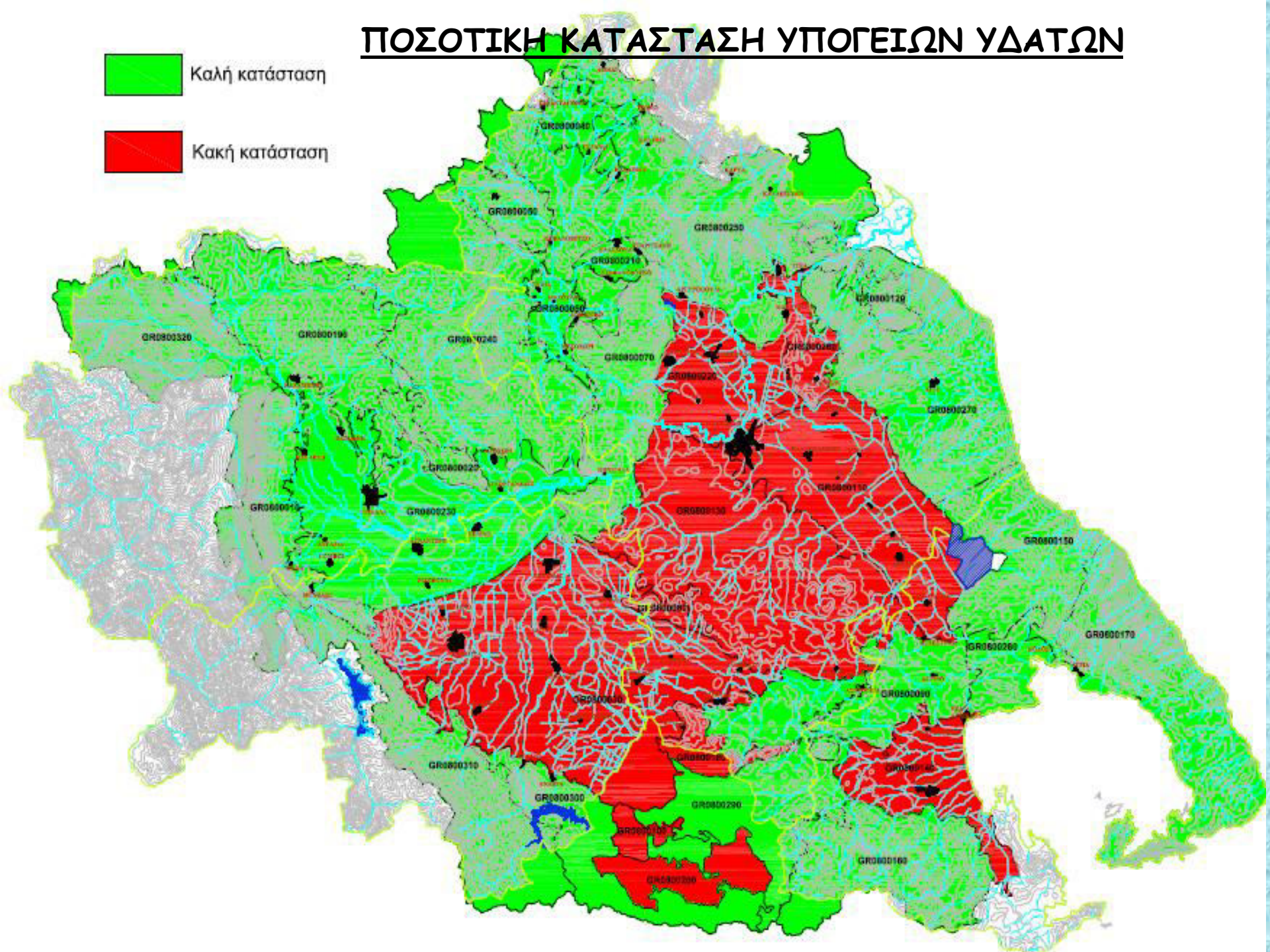
**Φράγμα Ενιπέα
(Παλιοδερλί)
65 εκατ. μ3**

ΓΡΑΦΗΜΑ ΠΤΩΣΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ

ΓΕΩΤΡΗΣΗ Γ1 (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΥΡΩΝ - ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ)

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΑΡΔΕΥΣΗ ΜΕ ΣΤΑΓΟΝΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

ΛΙΜΝΗ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΥΗ ΕΡΓΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ :

- ΥΔΡΕΥΣΗ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- ΑΡΔΕΥΣΗ
- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Φωτό : K. Rossidis

ΦΡΑΓΜΑ ΣΜΟΚΟΒΟΥ

ΥΔΡΟΛΗΨΙΑ

2 9 2003

ΛΙΜΝΗ ΣΜΟΚΟΒΟΥ

Μάρτιος 2015

Κώστας Γκούμας
Φωτό : K. Rossidis

38

Η επαναδημιουργία της Λίμνης Κάρλας

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ΚΑΡΛΑΣ

ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ «ΠΕΤΡΑΣ»

ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ ΚΑΡΛΑΣ ΣΤΟΝ ΠΗΝΕΙΟ

ΡΟΥΦΡΑΚΤΗΣ ΓΥΡΤΩΝΗΣ ΣΤΟΝ ΠΗΝΕΙΟ (6 εκατ. μ3)

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (> 15 μ)

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ (ΜΕΤΡΑ)	ΜΗΚΟΣ (ΜΕΤΡΑ)	ΧΩΡΗΤΙΚΟ- ΤΗΤΑ (μ3)	ΚΟΣΤΟΣ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΦΟΡΕΑΣ & ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ						
1	Φράγμα Ταυρωπού Εκτροπή Κερασιώτη	83	220	140 εκατ. (300) 7,5 εκατ	3.500 13.000.000	ΥΠΕΧΩΔΕ 1958-1963 ΔΕΗ 1999-2001
2	Φράγμα Σμοκόβου	104	456	110 εκατ. (180)	73.000	ΥΠΕΧΩΔΕ 1983-2002
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ						
1	Φράγμα Μεσοχώρας	150	340	228 εκατ.	235.000	ΔΕΗ 1985-1996
2	Φράγμα Συκιάς	150	397	502 εκατ.	240.000	ΥΠΕΧΩΔΕ 1996-2012
3	Φράγμα Λογγά	24	250	0,390 εκατ.	3.200	ΔΕΒ 1997-2002
4	Φράγμα Ληθαίου			2,6 εκατ.		Κατασκευάζεται
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ						
1	Φράγμα Παναγιώτικο	38	150	1,628 εκατ.	7.924	ΠΕΡΙΦ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 1999-2003
2	Φράγμα Μαυροματίου Κώστας Γκούμας			1,300 εκατ.		Κατασκευάζεται 43

ΦΡΑΓΜΑ ΛΙΒΑΔΙΟΥ (1.800.000 μ³ ΝΕΡΟΥ)

5 Μαρτίου 2010

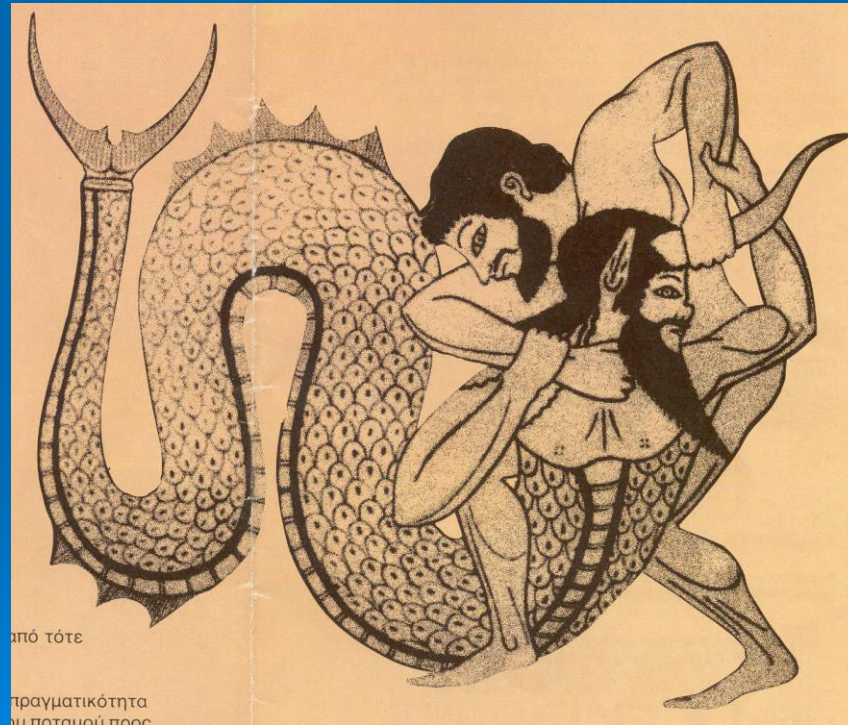
ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ (> 15 μ)

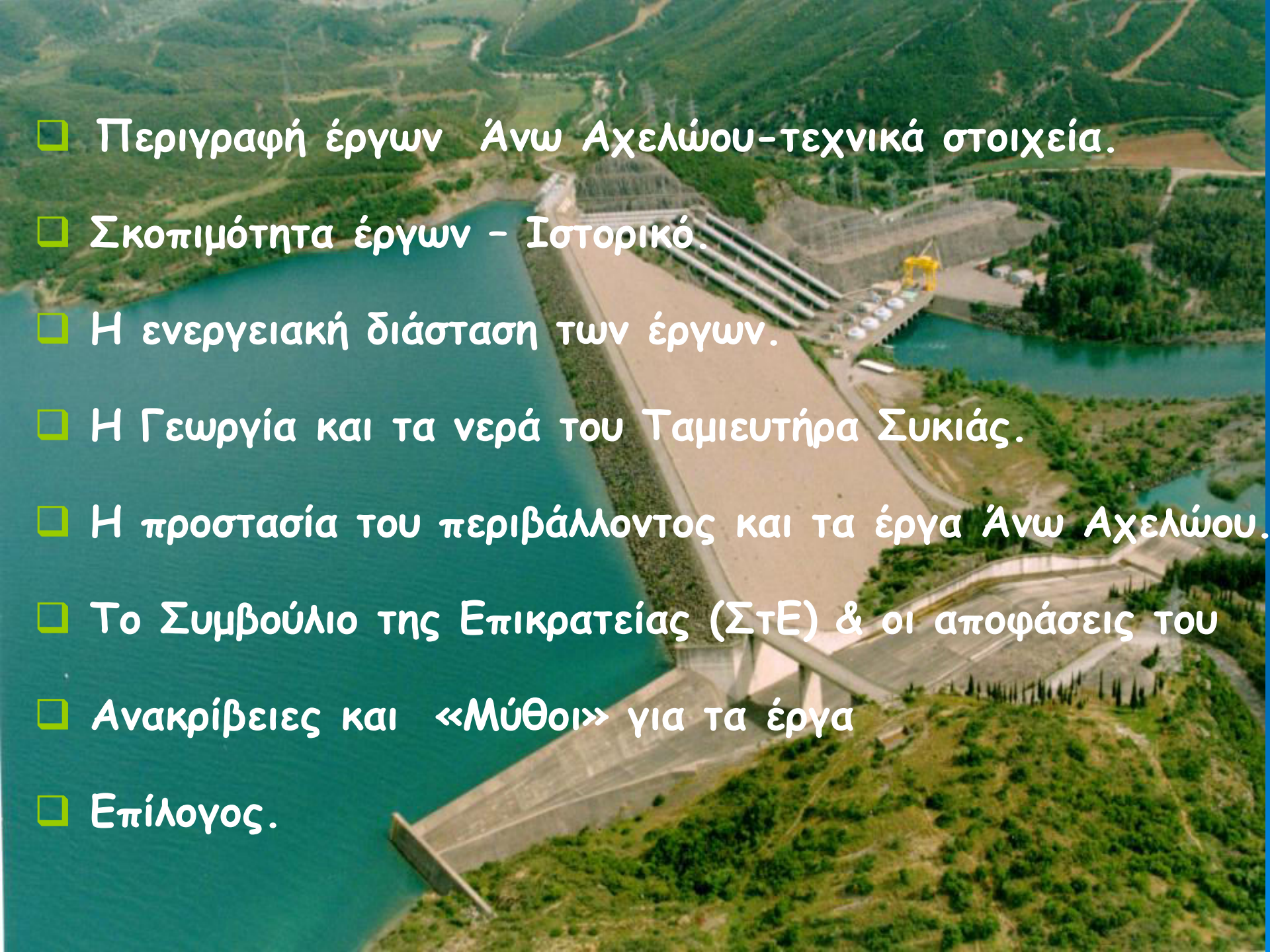
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ (ΜΕΤΡΑ)	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (μ3)
1	Φράγμα Αγιονερίου	48	13 εκατ.
2	Φράγμα Λιβαδίου	43	1.800.000
3	Φράγμα Λόφου	25	500.000
4	Φράγμα Μεγάλου Ελευθεροχωρίου	19	200.000
5	Φράγμα Πουρναρίου	16	350.000
6	Φράγμα Αμπελακίων	20	300.000
7	Φράγμα Κρανέας 1	16	80.000
8	Φράγμα Κρανέας 2	16	100.000
9	Φράγμα Κρανέας 3	18	140.000
10	Φράγμα Κρανέας 4	25	250.000
11	Φράγμα Λουτρού 1	16	140.000
12	Φράγμα Λουτρού 2	18	120.000
13	Φράγμα Άκρης	15	100.000
14	Φράγμα Λιβαδίου	25	150.000
15	Φράγμα Καλυβίων 1	18	60.000
16	Φράγμα Καλυβίων 2	23	70.000
17	Φράγμα Κοκκινοπηλού	20	70.000
18	Φράγμα Μαυροβουνίου	15	30.000

ΠΕΔΙΝΟΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ

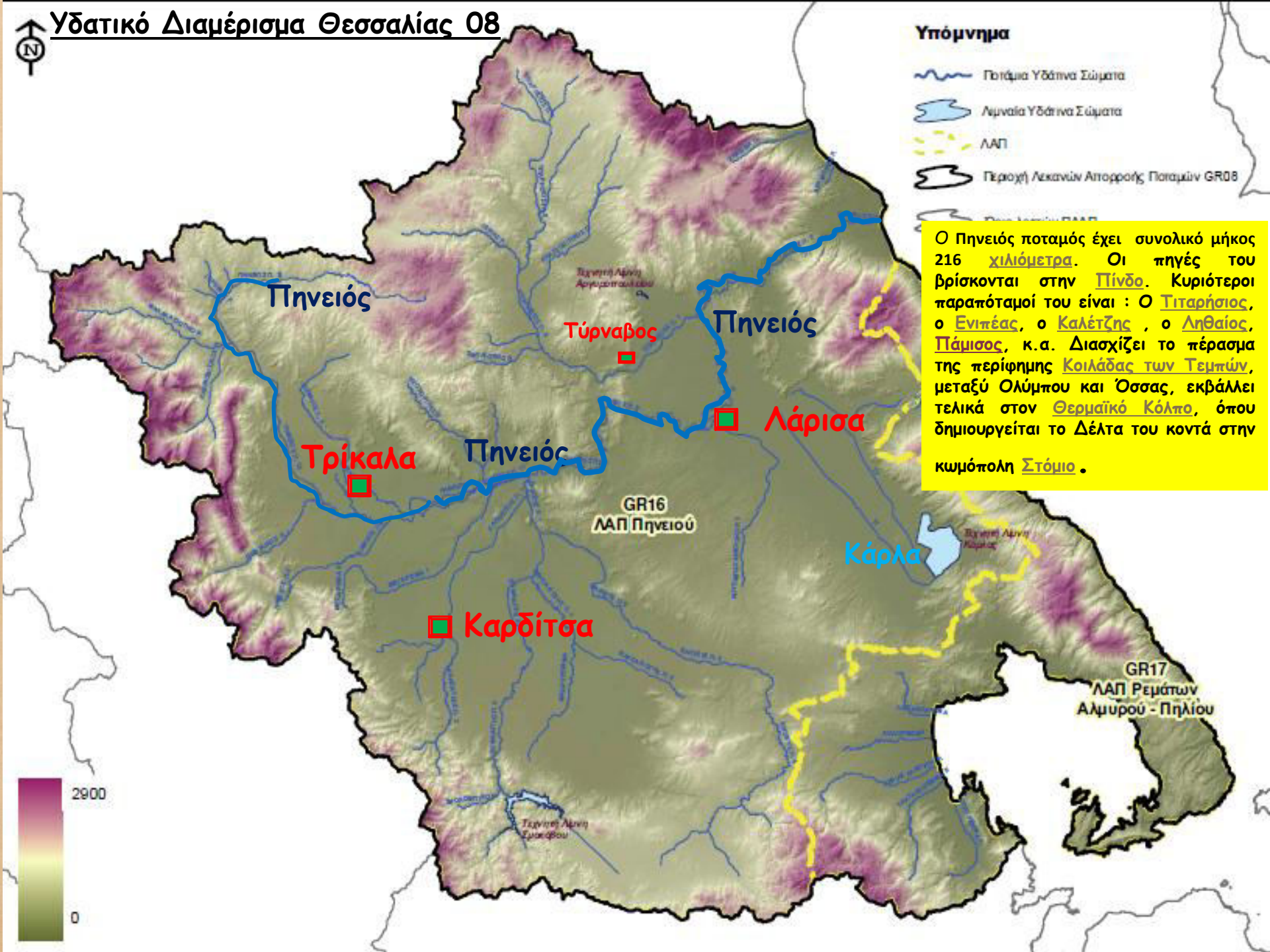

Τα έργα μεταφοράς νερού από τον άνω ρου του Αχελώου & η προοπτική ολοκλήρωσης τους

-
- ❑ Περιγραφή έργων Άνω Αχελώου-τεχνικά στοιχεία.
 - ❑ Σκοπιμότητα έργων - Ιστορικό.
 - ❑ Η ενεργειακή διάσταση των έργων.
 - ❑ Η Γεωργία και τα νερά του Ταμιευτήρα Συκιάς.
 - ❑ Η προστασία του περιβάλλοντος και τα έργα Άνω Αχελώου.
 - ❑ Το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) & οι αποφάσεις του
 - ❑ Ανακρίβειες και «Μύθοι» για τα έργα
 - ❑ Επίλογος.

Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 08

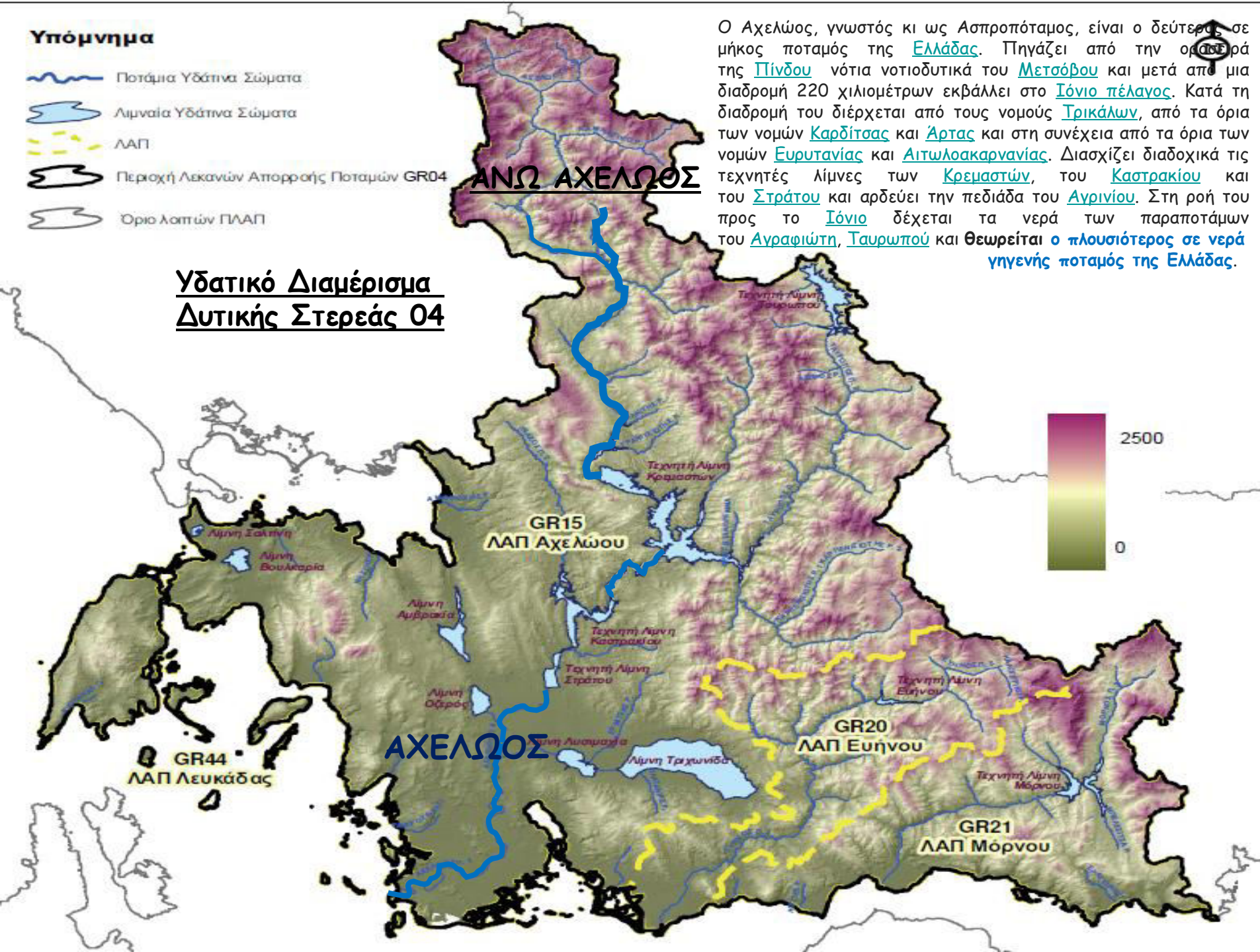
Υπόμνημα

- Ποτάμια Υδάτινα Σώματα
- Λιμναία Υδάτινα Σώματα
- ΛΑΠ
- Περιοχή Λεκανών Απορροής Ποταμών GR04
- Όριο Λατινών ΠΛΑΠ

Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς 04

ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΣ

Ο Αχελώος, γνωστός κι ως Ασπροπόταμος, είναι ο δεύτερος σε μήκος ποταμός της [Ελλάδας](#). Πηγάζει από την οροσειρά της [Πίνδου](#) νότια νοτιοδυτικά του [Μετσόβου](#) και μετά από μια διαδρομή 220 χιλιομέτρων εκβάλλει στο [Ιόνιο πέλαγος](#). Κατά τη διαδρομή του διέρχεται από τους νομούς [Τρικάλων](#), από τα όρια των νομών [Καρδίτσας](#) και [Άρτας](#) και στη συνέχεια από τα όρια των νομών [Ευρυτανίας](#) και [Αιτωλοακαρνανίας](#). Διασχίζει διαδοχικά τις τεχνητές λίμνες των [Κρεμαστών](#), του [Καστρακίου](#) και του [Στράτου](#) και αρδεύει την πεδιάδα του [Αγρινίου](#). Στη ροή του προς το [Ιόνιο](#) δέχεται τα νερά των παραποτάμων του [Αγραφιώτη](#), [Ταυρωπού](#) και θεωρείται **ο πλουσιότερος σε νερά γηγενής ποταμός της Ελλάδας**.

Όρια Διοικητικά Θεσσαλίας-Ηπείρου, κ.α

Όρια υδατικά Λεκανών - Υδροκρίτης

Ήπειρος Θεσσαλία

Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας 08

**Υδατικό Διαμέρισμα
Δυτικής Στερεάς 04**

Υπόμνημα

- Ποτάμια Υδάτινα Σώματα
- Λιμνικά Υδάτινα Σώματα
- ΛΑΠ
- Περιοχή Λεκανών Απορροής Ποταμών GR08
- Όριο λοιπών ΠΛΑΠ

Μάρτιος 2015

Κώστας Γκούμας

51

Υπόμνημα

- Ποτάμια Υδάτινα Σώματα
- Λιμναία Υδάτινα Σώματα
- ΛΑΠ
- Περιοχή Λεκανών Απορροής Ποταμών GR04
- Όριο Λατινών ΠΛΑΠ

ΥΔΡΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΣ

ΥΗΕ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ
1986-2001

ΥΗΕ ΣΥΚΙΑΣ
1996

ΥΗΕ ΔΑΦΝΟΖΩΝΑΡΑ
2011

ΥΗΕ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ
1966

ΥΗΕ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ
1969

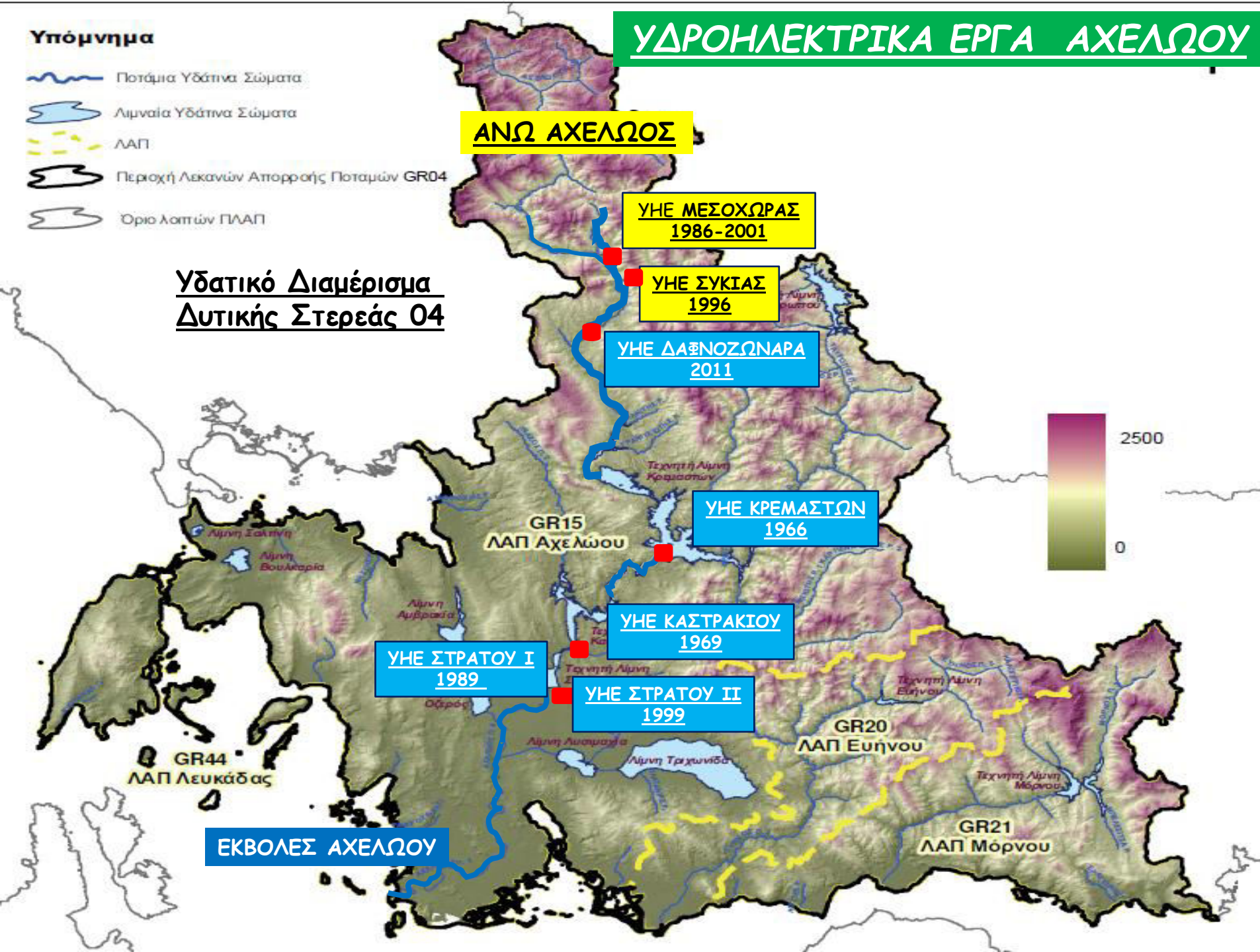
ΥΗΕ ΣΤΡΑΤΟΥ Ι
1989

ΥΗΕ ΣΤΡΑΤΟΥ ΙΙ
1999

ΕΚΒΟΛΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

2500

0

ΑΧΕΛΩΟΣ : Λίμνη και ΥΗΕ Κρεμαστών

ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΠΙΝΔΟΥ

**Ταμειευτήρας
Νεοχωρίτη
(υπό σχεδιασμό)**

ΤΡΙΚΑΛΑ

ΠΟΡΤΑΪΚΟΣ

ΜΕΣΟΧΩΡΑ

ПҮЛН

MOYZAKI

ΠΑΜΙΣΟΣ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

**ΣΗΡΑΓΓΑ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
18 ΧΙΛΙΟΜ.**

ΣΥΚΙΑ

**Τεχνητή Λίμνη
Πλαστήρα**

ΕΡΓΑ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΦΡΑΓΜΑ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ

- Αμιγώς υδροηλεκτρικό έργο
- Δεν συνδέεται με την μεταφορά των νερών στον κάμπο

ΥΗΣ Γλύστρας
Ισχύς : 165 MW
Έργο ολοκληρωμένο από το
2001, που δεν λειτουργεί !

ΥΗΣ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ (ΓΛΥΣΤΡΑ)

- «Καθαρή» ενέργεια που προσμετράται στους στόχους της στρατηγικής : «Ευρώπη 2020» (20/20/20), η οποία αντισταθμίζει την επιβολή προστίμων από ρύπους ορυκτών καυσίμων.
- Απώλεια 33 εκατ. Ευρώ ετησίως.

ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΠΙΝΔΟΥ

ΤΡΙΚΑΛΑ

ΠΗΝΕΙΟΣ

ΠΟΡΤΑΪΚΟΣ

ΜΕΣΟΧΩΡΑ

ΠΥΛΗ

ΜΟΥΖΑΚΙ

ΠΑΜΙΣΟΣ

ΠΕΥΚΟΦΥΤΟ

ΣΗΡΑΓΓΑ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
18 ΧΙΛΙΟΜ.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΣΥΚΙΑ

ΕΡΓΑ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

Τεχνητή λίμνη
Μεσοχώρας
(δεν έχει ακόμη
δημιουργηθεί)

Φράγμα
Μεσοχώρας
(ολοκληρώθηκε)

ΦΡ

Σήραγγα (βχλμ)
προσαγωγής νερών
(ολοκληρώθηκε)

Σταθμός Παραγωγής
Ηλεκτρ. Ενέργειας
(ΥΗΣ) Γλύστρας
(ολοκληρώθηκε -
δεν λειτουργεί)

ΥΗΣ

Φράγμα Υδρο-
Ηλεκτρικού Σταθμού
(ΥΗΣ) Συκιάς
(πρόσδος έργου 65%)

Σταθμός παραγωγής
ηλεκτρ. ενέργειας
(ΥΗΣ) Συκιάς (δεν έχει
κατασκευασθεί)

ΦΡ

Φράγμα Πύλης
(υπό σχεδιασμό)

Φράγμα και ΥΗΣ
Μουζακίου
(υπό σχεδιασμό)

Σταθμός Παραγωγής
Ηλεκτρ. Ενέργειας
(ΥΗΣ) Πευκοφύτου
(υπό σχεδιασμό)

ποταμός Πάμισος
(παράποταμος Πηνειού)

ΥΗΣ Μαυροματίου
(υπό σχεδιασμό)

Σταθμός παραγωγής
ηλεκτρ. ενέργειας
(ΥΗΣ) Πλαστήρα

Τεχνητή λίμνη
Πλαστήρα

Ταμιευτήρας
Νεοχωρίτη
(υπό σχεδιασμό)

ΦΡΑΓΜΑ ΣΥΚΙΑΣ

Ολοκλήρωση φυσικού αντικειμένου ~ 65%

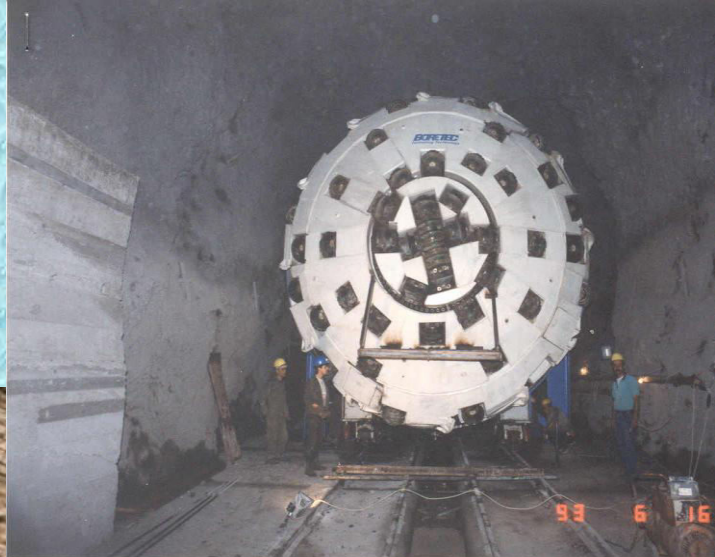
Ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός
Μεσοχώρας και Συκιάς από την ΔΕΗ,
άρχισε από τις δεκαετίες 60 και 70.

ΦΡΑΓΜΑ ΣΥΚΙΑΣ

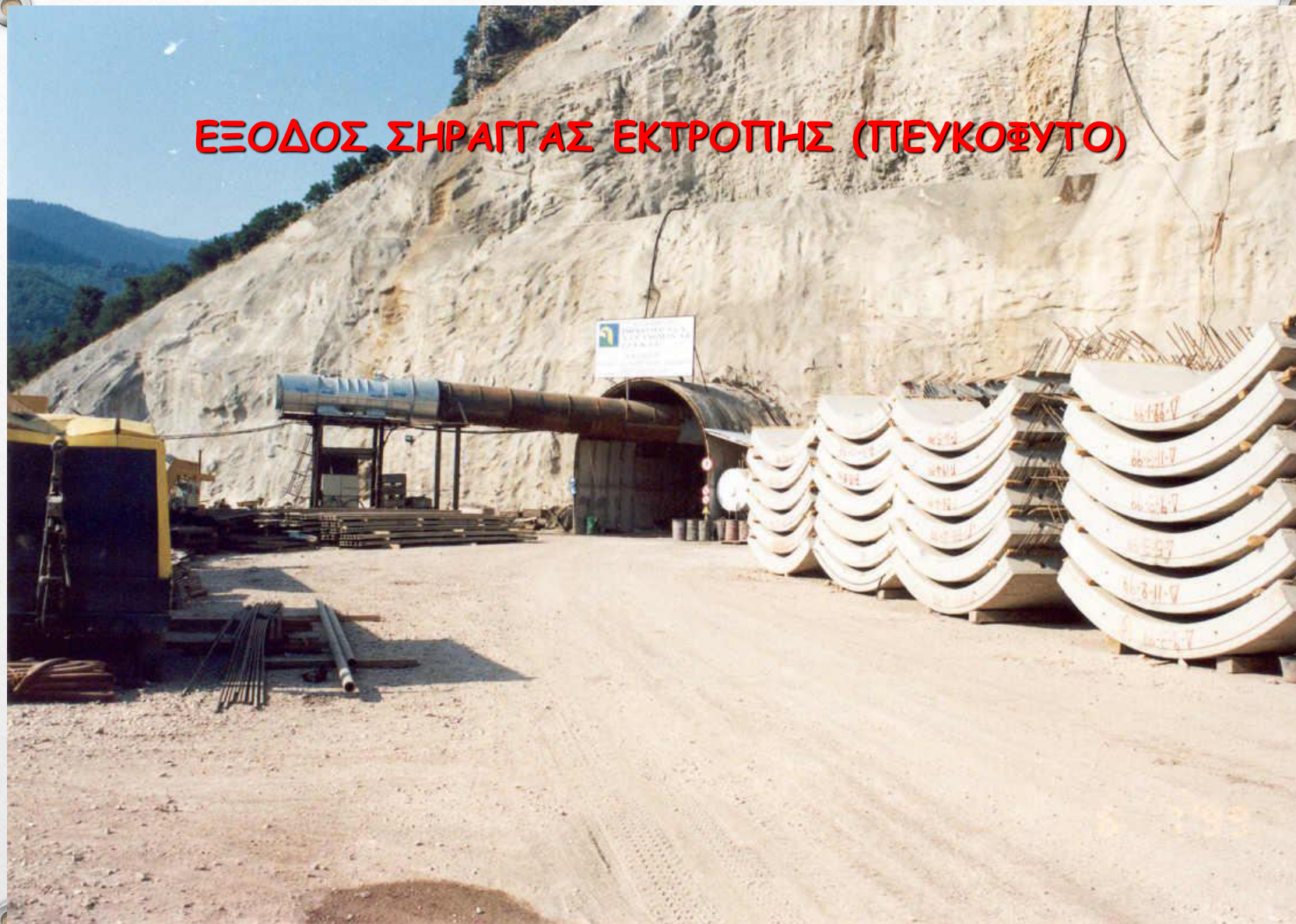

Εκσκαφή σήραγγας με ΤΒΜ

ΕΞΟΔΟΣ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ (ΠΕΥΚΟΦΥΤΟ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΡΓΟ	ΥΨΟΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ (Μέτρα)	ΜΗΚΟΣ ΣΤΕΨΗΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ (Μέτρα)	ΩΦΕΛ. ΟΓΚΟΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ (εκατ. μ3)
ΦΡΑΓΜΑ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ	135	673	228
ΦΡΑΓΜΑ ΣΥΚΙΑΣ	150	397	502
ΣΗΡΑΓΓΑ ΕΚΤΡΟΠΗΣ	ΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ 17.315 μ.	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ 6,00 μ.	
<u>ΣΤΑΘΜΟΣ</u> ΥΗΣ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ ΥΗΣ ΣΥΚΙΑΣ ΥΗΣ ΠΕΥΚΟΦΥΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟ	<u>ΙΣΧΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥ :</u> <u>MW</u> 160 60 <u>160</u> 380 MW	<u>ΕΝΕΡΓΕΙΑ : GWh/έτος</u> 384 154 <u>486</u> 1.024 GWh/έτος	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΕΡΓΟ	ΠΡΑΓΜΑΤΟ- ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝΗ (εκατομμύρια €)	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΗ ΔΑΠΑΝΗ (εκατομμύρια €)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (εκατομμύρια €)
ΥΠΕ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ (ΦΡΑΓΜΑ+ΥΠΣ ΓΛΥΣΤΡΑΣ)	330	50	380
ΦΡΑΓΜΑ ΣΥΚΙΑΣ	140	100	240
ΣΗΡΑΓΓΑ ΕΚΤΡΟΤΗΣ	180	60	240
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	650	210	860

Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- ❑ Αποτρέπει τους κινδύνους ερημοποίησης της Θεσσαλίας & το «οικολογικό «έγκλημα» κατά του Πηνειού
- ❑ Επιλύει προβλήματα ύδρευσης
- ❑ Συμβάλλει στη διατήρηση του στρατηγικού πλεονεκτήματος της χώρας στο γεωργικό τομέα
- ❑ Συμβάλλει αποφασιστικά στην παραγωγή ενέργειας
- ❑ Ενισχύει την αντιπλημμυρική θωράκιση της Θεσσαλίας

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΩΝ ΑΧΕΛΩΟΥ

1996	Προκήρυξη διαγωνισμού για το φράγμα Συκιάς & την σήραγγα μεταφοράς. Έναρξη εργασιών στο φράγμα Συκιάς.
2000	Το ΣΤΕ εκδίδει απόφαση για την διακοπή των εργασιών & στις 2 εργολαβίες.
2003	Επανεναρξη εργασιών στη σήραγγα. Νέα προσφυγή στο ΣΤΕ.
2005	Το ΣΤΕ εκδίδει νέα ακυρωτική απόφαση, με το σκεπτικό ότι δεν υπάρχει εθνικό σχέδιο διαχείρισης υδατικών πόρων.
2006	Ψήφιση νομοθετικής ρύθμισης & έγκριση του σχεδίου διαχείρισης για τις ΛΑΠ Αχελώου & Πηνειού. Συνέχιση εργασιών.
2007- 2009	Νέα (4η) προσφυγή στο ΣΤΕ, εκδίκαση & εμπλοκή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ). Συνέχιση εργασιών & ομαλή χρηματοδότηση έργων.
2010	Διακοπή όλων των εργασιών στα έργα του Αχελώου (Σήραγγα & φράγμα Συκιάς).
2011 2012 2013	Εισήγηση εισαγγελέως ΔΕΚ. Αναμονή έκδοσης απόφασης του ΔΕΚ. Έγκριση δημοπράτησης εργασιών συντήρησης της σήραγγας μεταφοράς νερού. Έκδοση απόφαση ΔΕΚ. Εκδίκαση της 4ης προσφυγής στο ΣΤΕ (15/2/2013).

Λίμνη και ΥΗΕ Κρεμαστών

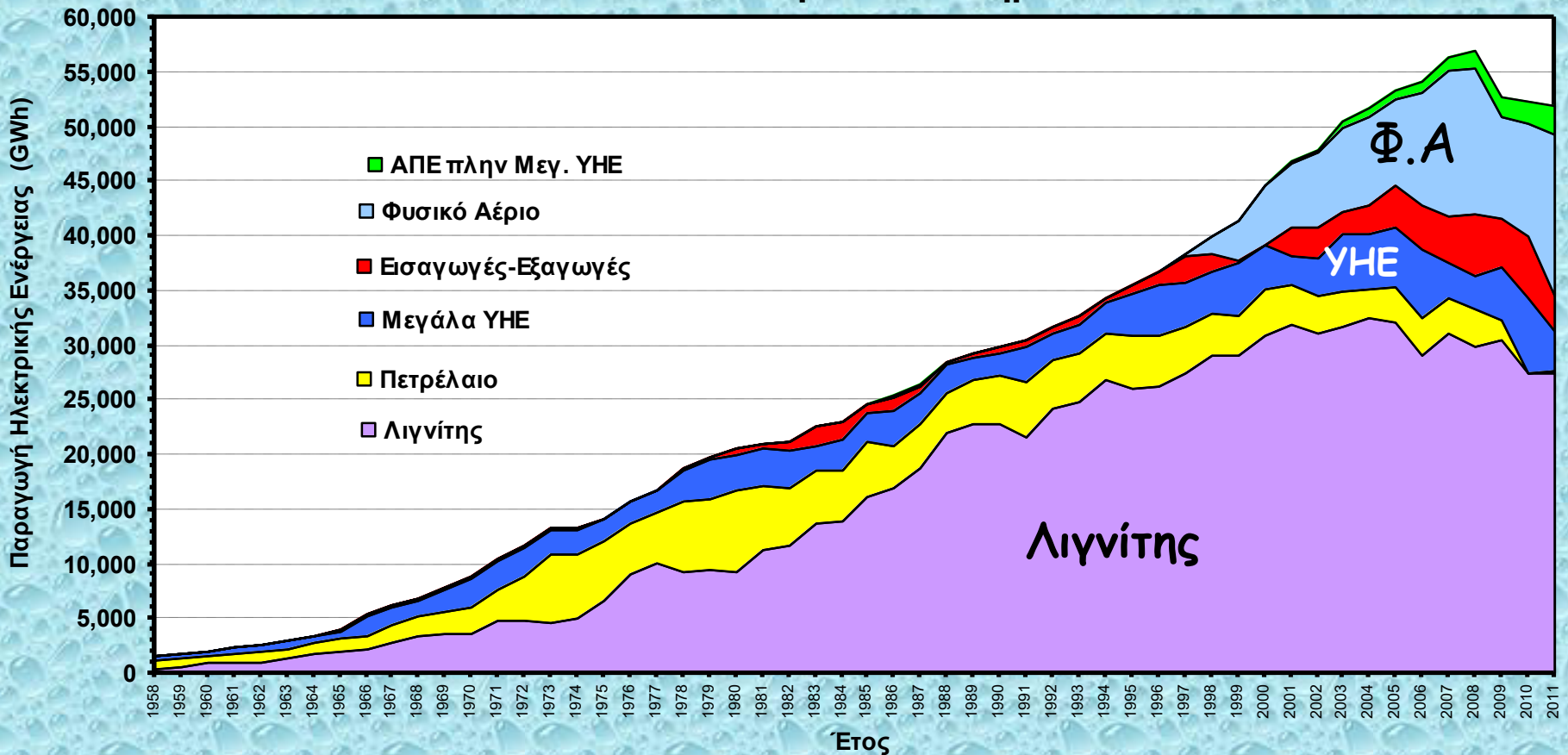

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ του ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ

- Χωρίς την ενεργειακή διάσταση δεν θα μπορούσε καν να γίνει συζήτηση για μεταφορά στον κάμπο.
- Η γεωργική διάσταση εξαρτάται αποκλειστικά από τα έργα παραγωγής ενέργειας. Το αντίστροφο ΔΕΝ ισχύει.
- Η ενέργεια είναι αυτή που καθορίζει την βιωσιμότητα μιας τέτοιας επένδυσης.
- Ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός Μεσοχώρας και Συκιάς από την ΔΕΗ, άρχισε από τις δεκαετίες 60 και 70.

Διαχρονική μεταβολή της παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (1958-2011)

Διασυνδεδεμένο Σύστημα

Πλεονεκτήματα Υδροηλεκτρικών έργων

- ☐ Η ταμίευση του νερού προσφέρει δυνατότητα πολλαπλής αξιοποίησης (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία, τουρισμό κλπ) και επιτρέπει την αντιμετώπιση προβλημάτων ξηρασίας, λειψυδρίας αλλά και πλημμυρών.
- ☐ Ανανεώσιμος φυσικός πόρος (νερό).
- ☐ Η προστιθέμενη αξία των ΥΗΕ ανέρχεται σε ποσοστό 80% της συνολικής αξίας του (λοιπές ΑΠΕ 10-35%).
- ☐ Κατασκευή κυρίως από εγχώρια υλικά, εμπειρία και τεχνογνωσία από Έλληνες επιστήμονες - τεχνικούς και εταιρείες.

Ισχύς : 8,5 MW
Παραγωγή : 40 GWh/έτος

- ❑ Μικρό ΥΗΕ «Δαφνοζωνάρα» : **Ισχύς : 8,5 MW**
(Παραγωγή : 40 GWh/ έτος).
- ❑ ΥΗΕ Μεσοχώρας : **Ισχύς : 161 MW.**
Ισοδυναμεί με 19 φορές την ισχύ του ΜΥΗΕ
«Δαφνοζωνάρα».

ΦΡΑΓΜΑ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ

Η Γεωργία και τα νερά του ταμιευτήρα Συκιάς

Θεσσαλία

Καλλιεργούμενη έκταση

5 εκατ. στρέμματα

ΛΙΜΝΗ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΥΗ ΕΡΓΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΣΚΟΠΟΥ :

- ΥΔΡΕΥΣΗ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- ΑΡΔΕΥΣΗ
- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΦΡΑΓΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ
ΚΑΙ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΦΡΑΓΜΑΤΑ - ΛΙΜΝΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ
- ΦΡΑΓΜΑΤΑ - ΛΙΜΝΕΣ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ
- ΣΗΡΑΓΓΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (Η ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ)
- ΣΗΡΑΓΓΑ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ
- ΔΙΩΡΥΓΑ ΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Συντάκτης:
Κώστας Γεωργιάδης, Γεωπόνος
Τάσος Μπαρμπούνης, Μηχανικός
Παναγιώτης Τσιμπίδης, Μηχανικός

Ιανουάριος 2014

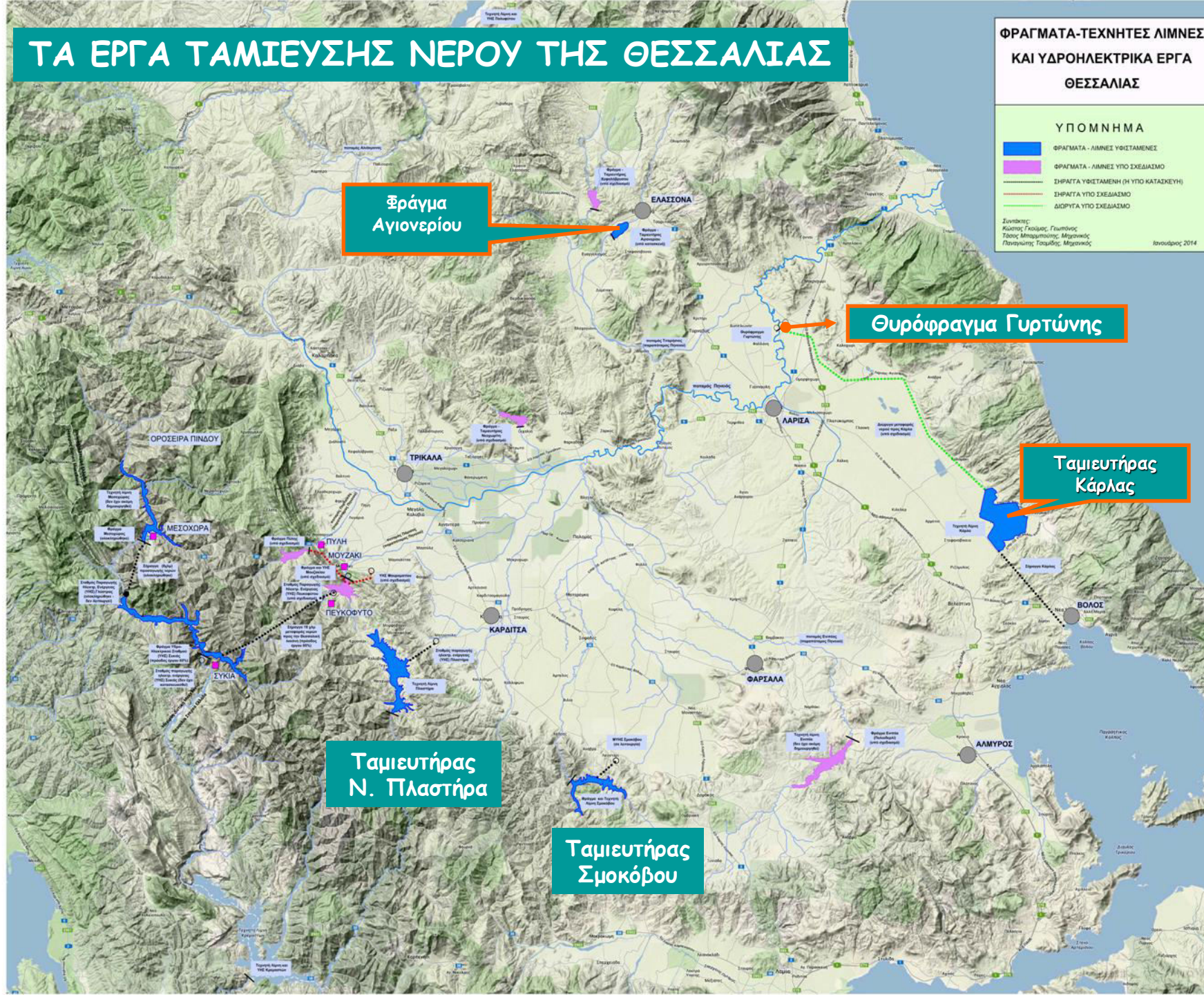
Φράγμα
Αγιονερίου

Θυρόφραγμα Γυρτώνης

Ταμιευτήρας
Κάρλας

Ταμιευτήρας
Ν. Πλαστήρα

Ταμιευτήρας
Σμοκόβου

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΕΥΗΝΟ ΚΑΙ ΜΟΡΝΟ

❖ Στην κοινή γνώμη κυριάρχησαν όλα αυτά τα χρόνια οι συνθηματολογικές εμμονές σε μεγάλα ΝΑΙ και μεγάλα ΟΧΙ για την «Εκτροπή Αχελώου».

❖ Επίσης δημιουργήθηκε μία στρεβλή εικόνα για το τι είναι πραγματικά τα έργα αυτά και ποιους στόχους εξυπηρετούν.

ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΣΤΕ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΕΣ & «ΜΥΘΟΙ»

1. ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΑ ΟΤΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ.
2. «ΜΥΘΟΣ» ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΜΟΝΟ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΝΕΡΟΥ.
3. «ΜΥΘΟΣ» ΟΤΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΑΚΡΙΒΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΛΛΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΣΤΗ ΛΕΚΑΝΗ ΠΗΝΕΙΟΥ.

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΑ ΟΤΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ !

Το έργο είναι πολλαπλού σκοπού :

- ❖ είναι υδρευτικό
- ❖ είναι αρδευτικό
- ❖ είναι ενεργειακό
- ❖ είναι αντιπλημμυρικό αλλά κυρίως
- ❖ είναι ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ.

Πίνακας ετήσιας απόληψης περιφερειακών έργων Θεσσαλίας

- Η δαπάνη για το σύνολο των έργων αυτών, θα ανέλθει σε 600-800 εκατ. €.
- Ο ισχυρισμός ότι τα περιφερειακά έργα αποτελούν πιο οικονομική εναλλακτική λύση, είναι αβάσιμος.

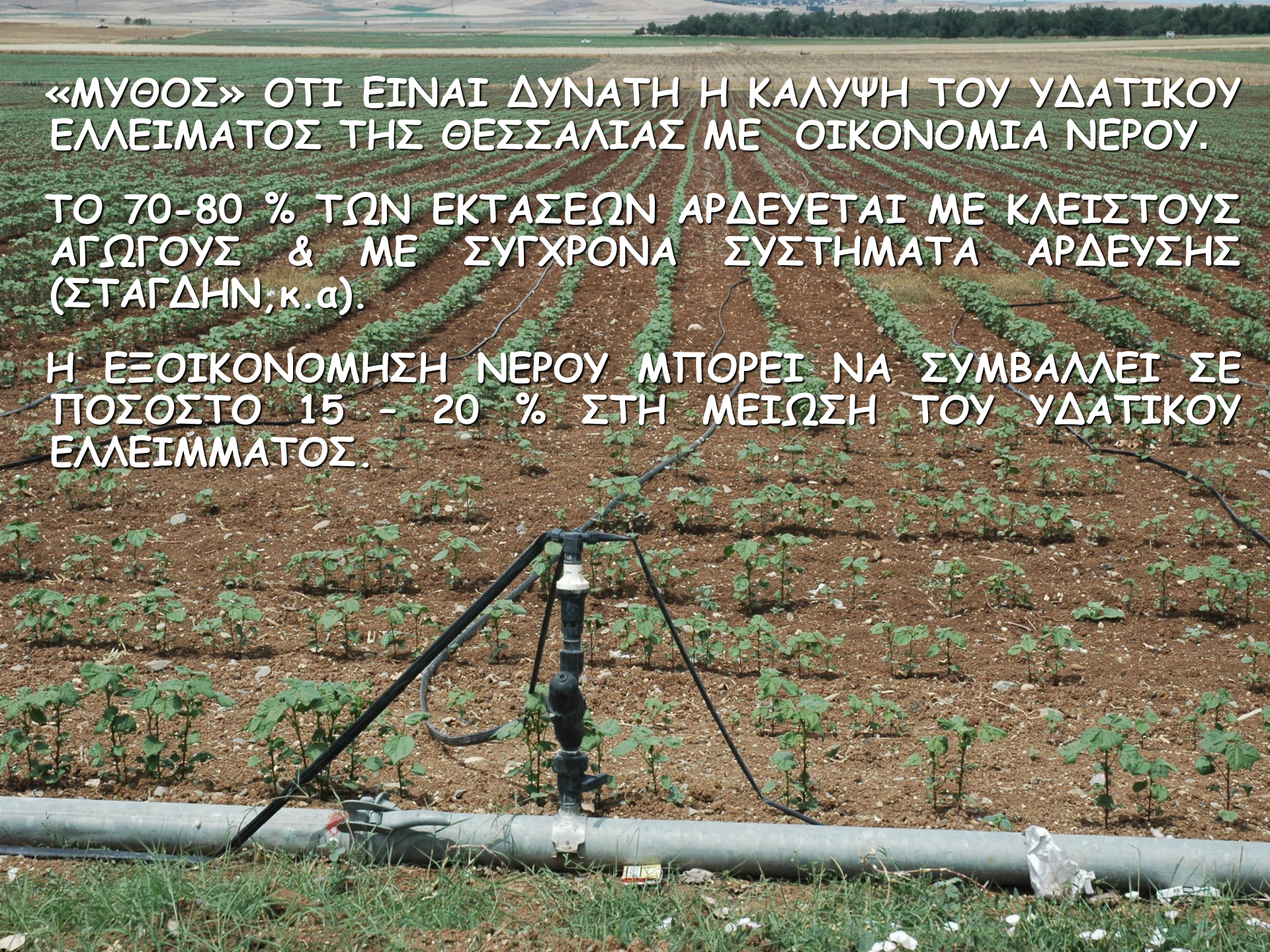
Πρόσθετα έργα (εκατ. μ3)

Φράγμα Πύλης	34
Φράγμα Ενιπέα (Παλιοδερλί)	65
Φράγμα Μουζακίου	35
Φράγμα Καλούδα	20
Φράγμα Νεοχωρίτη	32
Σύνολο =	186

«ΜΥΘΟΣ» ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ
ΕΛΛΕΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΝΕΡΟΥ.

ΤΟ 70-80 % ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΑΡΔΕΥΕΤΑΙ ΜΕ ΚΛΕΙΣΤΟΥΣ
ΑΓΩΓΟΥΣ & ΜΕ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ
(ΣΤΑΓΔΗΝ, κ.α).

Η ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΕ
ΠΟΣΟΣΤΟ 15 - 20 % ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ
ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ.

«ΜΥΘΟΣ» ΟΤΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ
ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΑΚΡΙΒΑ ΑΠΟ ΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ
ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ.

ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΟΣ Μ3 ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΕΡΓΟ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΕΡΓΟ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α ΝΕΡΟΥ (χιλ. μ3)	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)*	ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΟΣ Μ3 ΝΕΡΟΥ (ΕΥΡΩ)*
Φράγμα Συκιάς	600.000	230.000	0,80
Σήραγγα εκτροπής		240.000	

* ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΟΦΕΛΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κόστος ενός μ3 νερού/έργο ταμίευσης

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ	ΧΩΡΗΤΙ- ΚΟΤΗΤΑ (χιλ. μ3)	ΚΟΣΤΟΣ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)*	ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ 2004 (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ) *	ΚΟΣΤΟΣ μ3 νερού (ευρώ) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ	
ΜΕΓΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	200	360	1995-1997	520	2,60	6
ΛΟΦΟΥ	500	650	1992-1994	1.298	2,60	5
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΚΟ	1.600	7.924	1999-2003	9.000	5,65	8
ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.800	6.505	1998-2004	7.420	4,12	7
ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ	14.000	18.000	1999-2009	21.600	1,54	2
ΤΑΥΡΩΠΟΥ	120.000	3.500	1958-1963	254.000	2,11	4
ΣΜΟΚΟΒΟΥ	110.000	73.000	1983-2002	202.000	1,84	3
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΕΣ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	20.000	6.970** **(ΜΕ ΑΝΤΛ/ΣΙΑ)	1989-2004	9.648	0,48	1

* ΦΡΑΓΜΑ-ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΤΗΣ (ΟΧΙ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΛΠ)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- ο Υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης.
- ο Συμμόρφωση με την πρόσφατη 26/2014 απόφαση του ΣτΕ
- ο Ολοκλήρωση & έγκριση των περιβαλλοντικών μελετών που απαιτούνται στα πλαίσια της απόφασης του ΣτΕ.
- ο Αποφάσεις της Διοίκησης για τα έργα.
- ο Απεμπλοκή και λειτουργία Μεσοχώρας.
- ο Επανεκκίνηση Συκιάς και Σήραγγας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Φωτό : K. Rossidis